
Dokument zasedanja

A9-0296/2022

13.12.2022

POROČILO

o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo 2022
(2022/2050(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Tom Vandenkendelaere

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
MANJŠINSKO STALIŠČE	31
MNENJE ODBORA ZA USTAVNE ZADEVE.....	32
MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV	37
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	44
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	45

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo 2022 (2022/2055(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju naslova V Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti poglavja 2, oddelek 2 o določbah o skupni varnostni in obrambni politiki (SVOP),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada¹,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa²,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 19. julija 2022 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za okrepitev evropske obrambne industrije z aktom o skupnih javnih naročilih (EDIRPA) (COM(2022)0349),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2017/2315 z dne 11. decembra 2017 o vzpostavitvi stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) in določitvi seznama vključenih držav članic³,
- ob upoštevanju sklepov Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vzpostavitvi pakta o civilnih vidikih SVOP, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel na seji 19. novembra 2018,
- ob upoštevanju sklepa Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta⁴,
- ob upoštevanju sklepov Sveta (SZVP) 2021/748⁵, 2021/749⁶ in 2021/750⁷ z dne 6. maja 2021 o sodelovanju Kanade, Kraljevine Norveške in Združenih držav Amerike pri projektu PESCO za vojaško mobilnost,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1143 z dne 12. julija 2021 o misiji Evropske unije za vojaško usposabljanje v Mozambiku (EUTM Mozambique)⁸,

---

¹ UL L 170, 12.5.2021, str. 149.

² UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

³ UL L 331, 14.12.2017, str. 57.

⁴ UL L 102, 24.3.2021, str. 14.

⁵ UL L 160, 7.5.2021, str. 106.

⁶ UL L 160, 7.5.2021, str. 109.

⁷ UL L 160, 7.5.2021, str. 112.

⁸ UL L 247, 13.7.2021, str. 93.

- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2022/638 z dne 13. aprila 2022 o spremembi Sklepa 2014/486/SZVP o svetovalni misiji Evropske unije za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini (EUAM Ukraine)⁹,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2022/1968 z dne 17. oktobra 2022 o vzpostavitvi misije za vojaško pomoč v podporo Ukrajini (EUMAM Ukraine)¹⁰,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2022/1970 z dne 17. oktobra 2022 o spremembi Sklepa 2010/452/SZVP o nadzorni misiji Evropske unije v Gruziji, EUMM Georgia¹¹,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 22. oktobra 2021 ter 24. in 25. marca, 30. in 31. maja ter 23. in 24. junija 2022,
- ob upoštevanju versajske izjave, sprejete na neformalnem srečanju voditeljev držav ali vlad 11. marca 2022,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. januarja 2018 o celostnem pristopu k zunanjim konfliktom in krizam ter z dne 24. januarja 2022 o evropskih varnostnih razmerah,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. novembra 2013, 18. novembra 2014, 18. maja 2015, 27. junija 2016, 14. novembra 2016, 18. maja 2017, 17. julija 2017, 25. junija 2018, 17. junija 2019, 10. decembra 2019, 17. junija 2020, 12. oktobra 2020, 20. novembra 2020, 7. decembra 2020 in 10. maja 2021 o skupni varnostni in obrambni politiki,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 5. junija 2020 o mladih v zunanjem delovanju,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. aprila 2021 o prenovljenem partnerstvu z južnim sosedstvom – nova agenda za Sredozemlje,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o Bosni in Hercegovini/operaciji EUFOR Althea z dne 18. oktobra 2021,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 24. januarja 2022 o krepitvi strateškega partnerstva med OZN in EU pri mirovnih operacijah in kriznem upravljanju: prednostne naloge za obdobje 2022–2024,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 21. februarja 2022 o podaljšanju in okrepitvi izvajanja koncepta “koordinirane prisotnosti na morju“ v Gvinejskem zalivu,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 23. maja 2022 o razvoju vzpostavitvi stališča Evropske unije glede kibernetičnih vprašanj,
- ob upoštevanju seje Sveta za zunanje zadeve 16. maja 2022 in seje Sveta za zunanje zadeve z ministri za obrambo z dne 17. maja 2022,
- ob upoštevanju globalne strategije z naslovom Skupna vizija, enotno ukrepanje:

---

⁹ UL L 117, 19.4.2022, str. 38.

¹⁰ UL L 270, 18.10.2022, str. 85.

¹¹ UL L 270, 18.10.2022, str. 93.

močnejša Evropa – Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije, ki jo je 28. junija 2016 predstavila podpredsednica Evropske komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

- ob upoštevanju Strateškega kompasa za varnost in obrambo – Za Evropsko unijo, ki varuje svoje državljane in državljanke, vrednote in interese ter prispeva k mednarodnemu miru in varnosti, ki ga je Svet odobril 21. marca 2022, Evropski svet pa podprl 25. marca 2022,
- ob upoštevanju načrta Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) za podnebne spremembe in obrambo z dne 6. novembra 2020 in resolucije Parlamenta z dne 7. junija 2022 o tem načrtu¹²,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 6. marca 2014 z naslovom Za odprto in varno svetovno področje pomorstva: elementi strategije Evropske unije za pomorsko varnost (JOIN(2014)0009),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. julija 2020 o strategiji EU za varnostno unijo (COM(2020)0605),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. februarja 2022 z naslovom Prispevek Komisije k evropski obrambi (COM(2022)0060),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. februarja 2022 z naslovom Kažipot za tehnologije, kritične za varnost in obrambo (COM(2022)0061),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 18. maja 2022 o analizi vrzeli pri naložbah v obrambo in nadaljnjih korakih (JOIN(2022)0024),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. decembra 2020 z naslovom Strategija EU za kibernetiko varnost v digitalnem desetletju (JOIN(2020)0018),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. februarja 2021 z naslovom Akcijski načrt za sinergije med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo (COM(2021)0070),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. novembra 2022 z naslovom Akcijski načrt za vojaško mobilnost 2.0 (JOIN(2022)0048),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. novembra 2022 z naslovom Politika EU za kibernetiko obrambo (JOIN(2022)0049),
- ob upoštevanju drugega letnega delovnega programa Evropskega obrambnega sklada za leto 2022, ki ga je Komisija sprejela 25. maja 2022,

---

¹² Sprejeta besedila: P9_TA(2022)0223.

- ob upoštevanju Severnoatlantske pogodbe,
- ob upoštevanju izjave z vrha v Madridu, ki so jo podali voditelji držav in vlad držav članic zveze Nato na srečanju Severnoatlantskega sveta v Madridu dne 29. junija 2022,
- ob upoštevanju prošelj Švedske in Finske za pridružitve zvezi Nato, ki sta bili skupaj predloženi 18. maja 2022, in podpisa pristopnih protokolov za Finsko in Švedsko zaveznic Nata 5. julija 2022,
- ob upoštevanju strateškega koncepta zveze Nato za leto 2022, ki so ga sprejeli voditelji držav in vlad držav članic zveze Nato na vrhu v Madridu 29. junija 2022,
- ob upoštevanju dveh skupnih izjav o sodelovanju med EU in zvezo Nato, podpisanih 8. julija 2016 in 10. julija 2018,
- ob upoštevanju skupnega sklopa 74 predlogov za izvajanje varšavske skupne izjave, ki sta ga Svet EU in Severnoatlantski svet potrdila 6. decembra 2016 oziroma 5. decembra 2017,
- ob upoštevanju sedmega poročila z dne 20. junija 2022 o napredku pri izvajanju skupnega sklopa predlogov, ki sta ga Svet EU in Severnoatlantski svet potrdila 6. decembra 2016 oziroma 5. decembra 2017,
- ob upoštevanju ustreznih poročil in priporočil, ki jih je sprejela parlamentarna skupščina zveze Nato,
- ob upoštevanju izjave z vrha EU-ZDA z naslovom Prenovljenemu čezatlantskemu partnerstvu naproti z dne 15. junija 2021,
- ob upoštevanju skupne izjave zunanjega ministra Združenih držav Amerike in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednika Komisije z dne 3. decembra 2021 o začetku dialoga o varnosti in obrambi med EU in ZDA ter poznejših srečanj v okviru tega dialoga,
- ob upoštevanju neupravičene in neizzvane ruske vojne agresije proti Ukrajini ter nezakonite invazije in priključitve Krima ter regij Donecka, Luganska, Hersona in Zaporozja, pa tudi zasedbe gruzijskih regij Abhazije in Južne Osetije ter pridnestrske regije Republike Moldavije,
- ob upoštevanju novih tehnologij, kot so umetna inteligenca, vesoljske zmogljivosti in kvantno računalništvo, ki pomenijo nove priložnosti za človeštvo, a hkrati prinašajo tudi nove izzive na področju obrambne in zunanje politike, ki zahtevajo jasno strategijo in soglasje med zavezniki,
- ob upoštevanju ustanovne listine Združenih narodov,
- ob upoštevanju ustanovne listine Združenih narodov, zlasti člena 2.4, ki prepoveduje uporabo sile, in člena 51 o neodtujljivi pravici do individualne ali kolektivne samoobrambe,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS),

- ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta OZN št. 1325 (2000), 1889 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015) in 2493 (2019) o ženskah, miru in varnosti ter resolucij 2250 (2015), 2419 (2018) in 2535 (2020) o mladih, miru in varnosti,
- ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta OZN o Cipru,
- ob upoštevanju Helsinške sklepne listine Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi iz leta 1975,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2018 o avtonomnih orožnih sistemih¹³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2018 o vojaški mobilnosti¹⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2019 o gradnji zmogljivosti EU za preprečevanje konfliktov in mediacijo¹⁵,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 26. novembra 2019 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost in Direktive 2008/118/ES o splošnem režimu za trošarino v zvezi z obrambnimi prizadevanji v okviru Unije¹⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o izvozu orožja: izvajanje Skupnega stališča 2008/944/SZVP¹⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o izvajanju Direktive 2009/81/ES glede oddaje naročil na področju obrambe in varnosti ter Direktive 2009/43/ES glede prenosa obrambnih proizvodov¹⁸,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o sodelovanju med EU in Natom v okviru čezatlantskih odnosov¹⁹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o stanju zmogljivosti kibernetске obrambe EU²⁰,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo 2021²¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo 2021²²,

---

¹³ UL C 433, 23.12.2019, str. 86.

¹⁴ UL C 388, 13.11.2020, str. 22.

¹⁵ UL C 23, 21.1.2021, str. 16.

¹⁶ UL C 232, 16.6.2021, str. 71.

¹⁷ UL C 385, 22.9.2021, str. 47.

¹⁸ UL C 494, 8.12.2021, str. 54.

¹⁹ UL C 99, 1.3.2022, str. 105.

²⁰ UL C 132, 24.3.2022, str. 102.

²¹ UL C 342, 6.9.2022, str. 148.

²² UL C 342, 6.9.2022, str. 167.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini²³,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah²⁴,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. aprila 2022 o sklepih z zasedanja Evropskega sveta z dne 24. in 25. marca 2022, aktualnem dogajanju glede vojne proti Ukrajini ter sankcijah EU proti Rusiji in njihovem izvajanju²⁵,
  - ob upoštevanju svojega priporočila z dne 8. junija 2022 Svetu in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o zunanji, varnostni in obrambni politiki EU po ruski vojni agresiji proti Ukrajini²⁶,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. junija 2022 o varnosti na območju vzhodnega partnerstva in vlogi skupne varnostne in obrambne politike²⁷,
  - ob upoštevanju priporočila z dne 14. septembra 2022 Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o obnovljenem partnerstvu z južnim sosedstvom – Nova agenda za Sredozemlje,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju mnenj Odbora za ustavne zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0296/2022),
- A. ker se Evropa sooča z najbolj zapleteno kombinacijo vojaških in nevojaških groženj od konca hladne vojne, ki jo je Rusija še zaostрила z neizzvano, neupravičeno in nezakonito vojaško agresijo proti Ukrajini; ker nevojaške grožnje vključujejo dezinformacije, kibernetične napade, gospodarski pritisk, izsiljevanje s hrano in energijo, instrumentalizacijo migracij in subverzivni politični vpliv; ker je vsaka namerna motnja delujoče evropske energetske infrastrukture nesprejemljiva in bi morala privedi do najodločnejšega možnega odziva; ker je ruska invazija Ukrajine napad na mednarodni red, ki temelji na pravilih; ker je ta vojaška agresija napad na evropsko varnostno strukturo, ki je bila zgrajena po drugi svetovni vojni in po koncu hladne vojne, Rusija pa je pri tem sodelovala; ker se je predsednik Putin v svoji vojni proti Ukrajini ter agresiji zoper Evropo in zahod namenoma odločil za zaostrovanje na podlagi pobud, kot so prirejanje zrežiranih referendumov na zasedenih ukrajinskih ozemljih, priključitev ozemelj Luganska, Donecka, Hersona in Zaporožja, delna mobilizacija ruskih sil ter ponavljajoče in stopnjujoče se grožnje, vključno z grožnjo uporabe jedrskega orožja; ker je odlok predsednika Vladimirja Putina z dne 21. septembra 2022, v katerem je napovedal delno mobilizacijo v Ruski federaciji, povzročil migracijski pritisk Rusov, ki bežijo iz svoje države čez meje z Gruzijo, Kazahstanom in baltskimi državami; ker Ukrajina ne brani le svoje suverenosti in ozemeljske celovitosti, temveč tudi skupne

²³ UL C 125, 18.3.2022, str. 2.

²⁴ UL C 347, 9.9.2022, str. 61.

²⁵ UL C 434, 15.11.2022, str. 59.

²⁶ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0235.

²⁷ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0236.

evropske vrednote demokracije; ker ni bilo trdnih in učinkovitih ukrepov, ki bi Rusijo odvrnili od napada na Ukrajino; ker je Rusija Ukrajini ter državam članicam Nata in EU večkrat grozila z jedrsko vojno;

- B. ker je zmaga Ukrajine tudi stvar verodostojnosti EU ter njene varnostne in obrambne politike;
- C. ker mora EU v odziv na te grožnje nujno izboljšati učinkovitost svoje zunanje, varnostne in obrambne politike, da bi zaščitila svoje interese, vrednote in državljane znotraj in zunaj svojih meja, predvsem pa v svojem sosedstvu, zagotavljala mir, varnost ljudi, trajnostni razvoj in demokracijo ter podprla svoje partnerje; ker je namen strateškega kompasa opremiti EU s potrebnimi strateškimi usmeritvami, realističnimi in operativnimi orodji za prehod na skladno in verodostojno obrambno politiko, da bo učinkovito in zmogljivo zagotavljala varnost ter postala odločna akterka na svetovnem prizorišču; ker je še toliko nujneje okrepiti varnostne in obrambne zmogljivosti EU, tudi na podlagi doslej največje podpore Ukrajini, in sicer zlasti z Evropskim mirovnim instrumentom, ter zagotoviti dopolnjevanje z Natom; ker je treba zaradi ruske hibridne agresije obrambo svobodne Evrope zasnovati celovito in večplastno ter vanjo vključiti vsa kritična področja, od izboljšanja tradicionalnih vojaških zmogljivosti do zaščite kritične civilne infrastrukture, dobavnih verig in energetskega objekta, pa tudi dejaven boj proti dezinformacijam in kibernetičnim grožnjam; ker je ruska agresija proti Ukrajini poudarila pomanjkanje naložb v varnost in obrambo v številnih državah članicah EU in Nata; ker je Nato na svoje vzhodno krilo napotil več tisoč dodatnih kopenskih, zračnih in pomorskih obrambnih sil; ker pomaga usklajevati prošnje za pomoč v imenu Ukrajine; ker je bila eksplozija, ki je poškodovala plinovode Severni tok, usmerjen napad na kritično infrastrukturo EU; ker je Belorusija postala sotorilka v ruski vojni proti Ukrajini;
- D. ker bo, kot je navedeno v strateškem kompasu, „[m]očnejša in sposobnejša EU na področju varnosti in obrambe [...] pozitivno prispevala k svetovni in čezatlantski varnosti ter dopolnjevala Nato, ki ostaja temelj kolektivne obrambe svojih članic. To dvoje je namreč močno povezano.“;
- E. ker celostni pristop EU do zunanjih konfliktov in kriz zagotavlja usklajeno uporabo različnih zmogljivosti EU, v okviru katerih bi se morala njena varnostna in obrambna politika ter druga civilna orodja vzajemno dopolnjevati, da bi prispevala k varnosti ljudi in trajnemu miru v Evropi in širše po svetu;
- F. ker je Ljudska republika Kitajska v zadnjem desetletju povečala svoje izdatke za obrambo za približno 600 % in uporablja svojo vojaško moč za ustrahovanje svojih sosed in grožnje tem državam, zlasti Tajvanu, kot je bilo nedavno razvidno iz vojaških vaj zatem, ko je avgusta Tajvan obiskala predsednica predstavniškega doma ZDA Nancy Pelosi; ker Ljudska republika Kitajska ni sprejela jasnega stališča, kar zadeva rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, ki krši temeljna načela mednarodnega prava;
- G. ker vzhodno sosedstvo in Zahodni Balkan potrebujeta mirno reševanje konfliktov, boljšo stabilnost in varnost ter povečanje medsebojnega sodelovanja; ker ruska invazija na Ukrajino negativno vpliva na varnost v teh regijah;
- H. ker arktična regija postaja vse pomembnejša za geopolitiko, gospodarski razvoj in

promet, hkrati pa se sooča z izzivi, povezanimi s podnebnimi spremembami, militarizacijo in migracijami; ker vse pogostejše ruske vojaške dejavnosti in kopičenje vojske na Arktiki vzbujajo zaskrbljenost;

- I. ker se je vpliv Rusije v Afriki razširil, zlasti zaradi širjenja vpliva družbe Wagner Group na celini; ker je družba Wagner Group utrdila svojo navzočnost v državah, kot sta Mali in Srednjeafriška republika (SAR); ker je domnevno zagrešila grozodejstva v Ukrajini, Maliju, Libiji, Siriji in SAR; v Maliju je njen položaj okrepljen, ker oblasti nočejo sodelovati z zahodnimi partnerji (vključno z misijo Evropske unije za usposabljanje (EUTM) v Maliju), regionalnimi organizacijami in večdimenzionalno integrirano stabilizacijsko misijo Združenih narodov v Maliju (MINUSMA);
- J. ker stroški industrijske razdrobljenosti med državami, kar se tiče razvoja in javnega naročanja evropskih vojaških zmogljivosti, znašajo od 25 do 100 milijard EUR letno, kar pomembno vpliva na splošno konkurenčnost obrambnega sektorja; ker so države članice leta 2020 skupaj nabavile le približno 11 % vse opreme, leta 2021 pa 8 %, kljub sofinanciranju prek programov, ki se financirajo iz proračuna EU, kot sta pripravljani ukrep za raziskave na področju obrambe (PADR) in evropski program za razvoj obrambne industrije (EDIDP), in čeprav so se zavezale, da bodo dosegle 35 % skupnih javnih naročil za obrambo; ker so se med letoma 1999 in 2021 skupni izdatki EU za obrambo povečali za 20 % v primerjavi s 66 % v ZDA, 292 % v Rusiji in 592 % na Kitajskem; ker so se države članice dogovorile, da bodo za obrambo na boljši način namenile več sredstev, ki bi jih bilo treba usmeriti predvsem v pobude za sodelovanje in uskladiti z zavezami o obrambnih izdatkih držav članic EU in Nata; ker mora EU še naprej spodbujati raziskave, tehnološki razvoj in inovacije na področju varnosti in obrambe; ker si EU že več kot 20 let prizadeva, da bi postala zmogljiva varnostna akterka, a rezultati, kar zadeva zmogljivost, interoperabilnost in stroškovno učinkovito sodelovanje, ostajajo nekoliko omejeni, čeprav so bile vzpostavljene različne strukture in procesi, kot so Evropska obrambna agencija, načrt za razvoj zmogljivosti, stalno strukturno sodelovanje (PESCO), vojaška zmogljivost za načrtovanje in izvajanje operacij (MPCC) in usklajeni letni pregled na področju obrambe (CARD); ker se je od leta 2017 začelo izvajati skupno 61 projektov stalnega strukturnega sodelovanja, nobeden od njih pa ni prinesel oprijemljivih rezultatov; ker sta Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje predlagali vzpostavitev instrumenta za okrepitev evropske obrambne industrije z aktom o skupnih javnih naročilih (EDIRPA), ki naj bi bil kratkoročen instrument EU za spodbujanje skupnih javnih naročil za izpolnitev naših najnujnejših potreb; ker bo instrument poleg naložb držav članic prejel podporo iz proračuna EU v znesku 500 milijonov EUR; ker bo Komisija do tretjega četrtletja 2022 predvidoma predlagala uredbo o vzpostavitvi evropskega programa za naložbe v obrambo (EDIP), v kateri bodo določeni pogoji, pod katerimi bodo države članice lahko skupaj izvajale javna naročila in obenem uživale oprostitev plačila DDV in finančno podporo EU; ker obrambna politika ostaja ena od ključnih pristojnosti držav članic;
- K. ker znotraj SVOP poteka 12 civilnih misij in 8 vojaških operacij in je na tri celine napotenih približno 5.000 članov osebja; ker imajo samo tri od teh operacij izvršilni mandat (Atalanta, operacija IRINI pomorskih sil Evropske unije v Sredozemlju (EUNAVFOR MED IRINI), EUFOR Althea); ker na misije in operacije SVOP negativno vplivajo počasno odločanje in pretirano upravljanje podrobnosti s strani Sveta, kar potencirata nezadostno usklajevanje med dejavnostmi usposabljanja in zagotavljanje

vojaške opreme partnerjem; ker se skupno število osebja, ki so ga napotile države članice, v zadnjih letih stalno zmanjšuje, na misije in operacije pa negativno vpliva tudi to, da države članice ne izpolnjujejo svoje zaveze, da bodo zagotovile zadostno število vojaškega ali civilnega osebja; ker taki operativni neuspehi zavirajo splošno učinkovitost misij in operacij SVOP; ker misije in operacije SVOP močno krepijo odpornost in stabilnost evropskega sosodstva; ker je pakt o civilnih vidikih SVOP ključni instrument za krepitev civilne SVOP; ker so misije in operacije SVOP EU pogosto tarča hibridnih groženj, vključno z dezinformacijami, kar ogroža njihovo učinkovitost pri stabilizaciji države, v katero se napotijo, in namesto tega krepí že obstoječo nestabilnost, ki koristi zgolj zlonamernim tretjim državam; ker je namen EUFOR Althea zagotoviti izvajanje Daytonskih sporazumov, o katerih so pogajanja potekala leta 1995, in ima ta operacija še vedno osrednjo vlogo pri varnosti in stabilnosti Bosne in Hercegovine in regije; ker je Varnostni svet OZN podaljšal mandat operacije EUFOR Althea za še eno leto; ker je nadaljevanje operacije EUFOR Althea v najboljšem interesu Bosne in Hercegovine ter regije; ker misija EU za pomoč na meji v Libiji in operacija EUNAVFOR MED IRINI prispevata k trajnemu miru, varnosti in stabilnosti z izvajanjem embarga na orožje, ki ga je proti Libiji uvedel varnostni svet OZN, in bojem proti nedovoljeni trgovini z orožjem in z ljudmi;

- L. ker konflikti nesorazmerno bolj prizadenejo ženske in dekleta ter med drugim krepijo nasilje na podlagi spola, kot se je pokazalo tudi v neupravičenem vojaškem nasilju Rusije proti Ukrajini; ker je sodelovanje žensk v mirovnih in vojaških operacijah treba spodbujati in krepiti; ker ženske predstavljajo 24 % udeležencev v civilnih misijah SVOP, vendar le 5 % v vojaških misijah in 6 % v vojaških operacijah²⁸; ker je glede na pomen enakosti spolov in prispevka žensk k mirovnim procesom nujno potrebno vključiti vidik spola v varnostno in obrambno politiko EU;
- M. ker so varnostna in obrambna partnerstva, pa tudi trajnostno sodelovanje na področju varnosti in obrambe, bistveni instrumenti za podporo prizadevanj EU, da postane globalna akterka; ker so sodelovanje med EU in zvezo Nato ter druga partnerstva, na primer z OZN, OVSE, Združenimi državami Amerike, Združenim kraljestvom, Kanado, Norveško, Ukrajino, Gruzijo, državami Zahodnega Balkana, Japonsko, Avstralijo, pa tudi Afriško unijo in nekaterimi afriškimi državami, sestavni steber SVOP;
- N. ker ima kulturna dediščina univerzalno razsežnost, saj priča o zgodovini, ki je neločljivo povezana z identiteto narodov, mednarodna skupnost pa jo mora varovati in ohraniti za prihodnje generacije; ker ima kulturna raznolikost pomembno vlogo pri promociji preprečevanja konfliktov, sprave in boja proti ekstremizmu;
- O. ker so podatki in nove tehnologije, kot je umetna inteligenca, vse bolj ključni za ohranjanje vojaške konkurenčnosti in se uporabljajo pri razvoju novih ali boljših vojaških zmogljivosti, kot so kibernetično orožje na podlagi umetne inteligence, brezpilotni zrakoplovi ter avtonomno ali polavtonomno orožje in vozila, ter orodij za obveščevalne dejavnosti in situacijsko zavedanje, vse to pa ima preobrazbeni učinek na vojaške operacije in strategijo;

---

²⁸ [Report on the Follow-up Baseline Study on Integrating Human Rights and Gender Equality into the European Union's Common Security and Defence Policy \(Poročilo o izhodiščni študiji o nadaljnjem spremljanju vključevanja človekovih pravic in enakosti spolov v skupno varnostno in obrambno politiko Evropske unije\).](#)

- P. ker Parlament s svojo dejavno vlogo pri oblikovanju politik SVOP krepi demokratične temelje EU; ker lahko Parlament zakonito izvaja politični nadzor in pregled nad izvršilno oblastjo na ravni EU; ker ni uradnih formalnih pooblastil za nadzor v zvezi z evropskim mirovnim instrumentom in Evropskim razvojnim skladom; ker se je diplomacija Parlamenta dokazala kot sredstvo in dopolnilo za krepitev strateškega komuniciranja ter prepoznavnosti in učinkovitosti misij in operacij SVOP;

Uporaba zagona za okrepitev SVOP

1. poudarja, da se je evropska varnost drastično poslabšala zaradi neupravičene, neizzvane in nezakonite vojaške agresije Rusije proti Ukrajini; poudarja, da mora EU zaradi teh razmer okrepiti svojo strateško avtonomijo in skupna prizadevanja za vzpostavitev potrebne obrambne zmogljivosti ter pokazati večjo pripravljenost za nadaljnje enotno ukrepanje, da bi zagotovila varnost, ki jo pričakujejo državljani EU;
2. poudarja, da je odziv EU na rusko vojno proti Ukrajini ne samo največji doslej, ampak tudi enoten ter poteka tudi z zagotavljanjem vojaške opreme prek evropskega mirovnega instrumenta; ostaja zavezan podpori Ukrajini pri obrambi njene ozemeljske celovitosti, suverenosti in evropskih vrednot; poziva EU, naj poveča in pospeši svoja prizadevanja ter Ukrajini zagotovi vso finančno, humanitarno in vojaško pomoč ter opremo, vključno s smrtonosno opremo in predvsem težkim orožjem, ki ga potrebuje za zmago v tej vojni; odločno pozdravlja odločitev Sveta, da po predhodnem pozivu Parlamenta vzpostavi misijo vojaške pomoči v podporo Ukrajini (EUMAM Ukraine), ki naj bi izboljšala vojaško zmogljivost ukrajinskih oboroženih sil za učinkovito izvedbo vojaških operacij, in na ta način omogoči Ukrajini, da brani svojo ozemeljsko celovitost znotraj mednarodno priznanih meja, učinkovito uveljavlja svojo suverenost in zaščiti civiliste; poziva države članice, naj pospešijo vojaško pomoč Ukrajini, zlasti oskrbo z orožjem v odziv na jasno opredeljene potrebe; poziva EU in njene države članice, naj pomagajo izboljšati zmožnosti Ukrajine za obnavljanje svojih sil in učinkovito izvajanje operacij, ter ji tako pomagati pri ponovni vzpostavitvi ozemeljske celovitosti in učinkovitem uveljavljanju svoje suverenosti, zaščiti civilistov ter odvratanju vojaških ofenziv Rusije in odzivanju nanje; poziva k uvedbi nadaljnjih sankcij proti posameznikom, subjektom in organom, ki so odgovorni za različne zločine, storjene zoper Ukrajino;
3. poudarja, da je potrebna solidarnost med državami članicami, zlasti s tistimi, ki so zaradi geografskega položaja neposredno izpostavljene različnim takojšnjim grožnjam in izzivom s kopnega, morja in zraka; v zvezi s tem v celoti podpira prizadevanja za operacionalizacijo člena 42(7) PEU;
4. najostreje obsoja rusko nezakonito priključitev Krima in štirih ukrajinskih pokrajin Luganska, Donecka, Zaporožja in Hersona, ter obsoja ruske grožnje z uporabo jedrskega orožja; poudarja, da je izvajanje omejevalnih ukrepov proti Rusiji še vedno eden od ključnih elementov v naboru orodij EU za boj proti ruski vojaški agresiji proti Ukrajini; pozdravlja osmi sveženj omejevalnih ukrepov Komisije v odziv na nezakonite referendumne, organizirane v ukrajinskih regijah, mobilizacijo ruskih nabornikov in Putinovo grožnjo z uporabo jedrskega orožja ter pozdravlja priprave na deveti sveženj; poudarja, da je nekaznovanje po invaziji v Gruziji leta 2008 eden od dejavnikov, ki so privedli do ruske vojne agresije proti Ukrajini;

5. je globoko pretresen nad napadi na več ukrajinskih jedrskih elektrarn in njihovo zasedbo ter nad tem, da so se v njih večkrat odvijale sovražnosti, odkar je Rusija začela svojo nezakonito vojno agresijo proti Ukrajini; je globoko zaskrbljen nad dejstvom, da ruske sile nadaljujejo zasedbo jedrske elektrarne Zaporožje, ki je največja jedrska elektrarna v Evropi, in da delavci elektrarne, med katerimi so nekatere začasno ugrabili, ves čas delajo pod pritiskom okupacijskih sil; je v enaki meri zaskrbljen nad dejstvom, da je bila oskrba elektrarne z električno energijo že večkrat prekinjena zaradi bojevanja v notranjosti in okolici elektrarne, kar močno povečuje tveganje jedrske katastrofe; zahteva takojšen umik ruskega vojaškega osebja iz notranjosti in okolice jedrske elektrarne Zaporožje in vzpostavitev demilitariziranega območja okoli elektrarne ob priznanju dejstva, da bojevanje v okolici elektrarne lahko privede do večje nesreče z nepredstavljenimi posledicami; poziva EU, naj nemudoma pomaga Mednarodni agenciji za atomsko energijo in drugim organizacijam izvesti potrebne ukrepe jedrske varnosti; poziva EU in njene države članice k zavzemanju za popolno prepoved vojaških napadov na jedrske objekte ali iz njih brez izjem in v skladu z mednarodnim pravom;
6. pozdravlja nove pobude EU za krepitev evropske varnosti in obrambe ter zmogljivosti držav članic EU, zlasti versajsko izjavo, strateški kompas in skupno sporočilo o vrzelih pri naložbah v obrambo; pozdravlja predlog Komisije za uredbo o spodbujanju skupnih javnih naročil (EDIRPA), poudarja pa tudi, da je treba dodeliti proračunska sredstva, zlasti prek držav članic in njihovih povečanih proračunov za obrambo; poudarja, da bi bilo treba preučiti možnosti za okrepitev vloge in odgovornosti Evropske obrambne agencije v prihodnjih skupnih projektih javnih naročil; poziva, naj se ambicije glede odhodkov za naložbe v obrambo in skupnih javnih naročil držav članic povečajo; pozdravlja napoved Komisije, da bo do konca leta predstavila uredbo o evropskem programu za naložbe v obrambo (EDIP), za katerega bi bilo treba prav tako povečati proračun; poudarja, da so to pomembni koraki v smeri evropske obrambne unije; poziva k povečanim priložnostim za financiranje evropske obrambne industrije; pozdravlja strateško pobudo za evropsko varnost (SESI), ki jo je Evropska investicijska banka napovedala 10. marca 2022 in katere namen je mobilizirati naložbe v vrednosti 6 milijard evrov za financiranje evropskih varnostnih in obrambnih sistemov z dvojno rabo, in banko spodbuja k raziskovanju vseh možnosti financiranja evropske obrambne industrije, tudi s revizijo svojih pravil; poziva k dodelitvi ustreznih proračunskih sredstev vsem evropskim obrambnim instrumentom, predvsem Evropskemu obrambnemu skladu, vojaški mobilnosti in prihodnji vzpostavitvi instrumentov EDIRPA in EDIP, ter zato poziva k ustreznemu proračunu za vse evropske obrambne instrumente; poudarja Natov cilj 2 %, ki je bil ponovno potrjen septembra 2014 na vrhu zveze Nato v Walesu, in pozdravlja dejstvo, da se v zadnjem času večina držav, ki so članice EU in Nata, približuje temu cilju; vendar poudarja, da bodo glede na sedanji obseg izzivov potrebne nadaljnje naložbe v obrambni sektor;
7. pozdravlja novo ambicijo strateškega kompasa, ki je Uniji zagotoviti vizijo, skupno kulturo strateške obrambe in orodja za učinkovito zagotavljanje varnosti ter okrepiti varnost in obrambo EU z izboljšanjem njene odpornosti in povečanjem njene zmogljivosti in odzivnosti, kar ji bo omogočilo hitro ukrepanje za zaščito naših interesov, načel in vrednot ter zaščito EU in njenih državljanov; pozdravlja, da strateški kompas vključuje trdno zavezanost spodbujanju in povečanju varnosti ljudi v okviru skupne varnostne in obrambne politike; opozarja, da mora biti strateški kompas dinamičen proces, ki ga je treba redno posodabljeni in prilagajati na podlagi skupne analize

nevarnosti; meni, da je strateški kompas pomembna spodbuda, ki bi lahko dala potreben zagon za oblikovanje prave evropske obrambne unije, ki bo temeljila na celostnem pristopu EU in Uniji omogočila vlogo zmogljive varnostne akterke in zanesljive partnerice; poziva k pravočasnemu in operativnemu izvajanju približno 80 konkretnih ukrepov ter k njihovemu rednemu posodabljanju skupaj z analizo nevarnosti EU; poudarja, da bo ta skupna analiza nevarnosti okrepila strateško kulturo EU ter prinesla smernice za prednostno razvrščanje ciljev politike in potrebne prilagoditve na področju varnosti in obrambe; pozdravlja, da se strateški kompas osredotoča zlasti na vzhodnoevropske partnerske države, in poziva EU, naj okrepi varnostno sodelovanje z Ukrajino, Gruzijo in Republiko Moldavijo, zlasti na področjih, kot so kibernetična varnost ter boj proti hibridnim grožnjam in dezinformacijam; ugotavlja, da bi se morali na nove zunanje varnostne izzive, s katerimi se soočajo EU in njene države članice, odzvati predvsem s potrditvijo in konkretnim izvajanjem zmogljivosti na kopnem, kar bo omogočilo boljše ocenjevanje kriznih razmer, hitrejše sprejemanje odločitev in odločnejše ukrepanje; poziva k trajni politični volji vseh držav članic in institucij EU v tem postopku, da bo Unija pripravljena za odziv na zelo različne vojaške in nevojaške grožnje; ponavlja poziv k tesnejšemu sodelovanju z mednarodnimi organizacijami, med drugim z OZN, Afriško unijo in njenimi mirovnimi misijami na skupnih območjih ter OVSE na področju varnosti; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj Pododboru za varnost in obrambo redno in izčrpno poroča o izvajanju strateškega kompasa; poudarja pomen smiselnega vključevanja civilne družbe v oblikovanje skupne varnostne in obrambne politike;

8. pozdravlja znatno uporabo evropskega mirovnega instrumenta v letu 2022 za podporo partnerjem pri preprečevanju konfliktov, ohranjanju miru in krepitvi mednarodne varnosti in stabilnosti; poziva države članice, naj povečajo proračun evropskega mirovnega instrumenta, da bi EU lahko okrepila odpornost in obrambne zmogljivosti Ukrajine, Republike Moldavije in Gruzije; opozarja, da morata vojaška pomoč in dobava orožja v okviru evropskega mirovnega instrumenta ustrezati operativnim potrebam ukrajinskih oboroženih sil, obenem pa morata biti v celoti skladni s skupnim stališčem EU o izvozu orožja, mednarodnim pravom o človekovih pravicah in humanitarnim pravom ter poskrbeti za ustrezno preglednost in odgovornost;
9. poudarja, da je treba znatno in hitro zvišati proračunsko zgornjo mejo evropskega mirovnega instrumenta in oblikovati ločen finančni instrument za Ukrajino, ki bo zagotavljal ustrezno podporo državi; poudarja, da je treba glede na število kriz, s katerimi se spopada Afrika, poskrbeti za kontinuiteto podpore, ki se namenja afriškimi partnerjem, ne da bi pri tem zanemarili druge prednostne regije, vključno z našim neposrednim sosedstvom; poziva k znatnemu povečanju vseh vidikov vojaške podpore, vključno z usposabljanjem in izmenjavo informacij z drugimi posebej ranljivimi državami, kot so Moldavija, Gruzija in države Zahodnega Balkana; poziva, naj vsa podpora evropskega mirovnega instrumenta za zagotavljanje opreme prispeva tudi h krepitvi tehnološke in industrijske baze evropske obrambe EU (EDTIB) ter naj se, kadar je to potrebno za evropsko suverenost, izvaja v sodelovanju z vsemi partnerji EU, vključno z zvezo Nato, da bi povečali učinkovitost in preprečili nepotrebno podvajanje; ponovno poudarja, da evropski mirovni instrument ponuja tudi možnost financiranja skupnih stroškov vojaških operacij v okviru SVOP; se strinja s strateškim kompasom, da je mogoče razširiti obseg skupnih stroškov, da bi omogočili večjo uporabo evropskega mirovnega instrumenta in spodbudili oblikovanje sil za vojaške misije in operacije SVOP; poziva k učinkoviti oceni

izvajanja ukrepov pomoči iz tega instrumenta in njihovega vpliva na dinamiko konfliktov v partnerskih državah;

10. poudarja pomen stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) za izboljšanje obrambnih zmogljivosti EU; obžaluje, da države članice še vedno ne izkoriščajo vseh možnosti okvira PESCO in da napredek pri izvajanju ostaja daleč pod pričakovanji; poziva podpredsednika in visokega predstavnika k podrobni preučitvi rezultatov projektov PESCO in njihovih obetov, ki mora zajeti tudi možnost združevanja, prerazporeditve in celo ustavitve projektov, ki ne kažejo zadostnega napredka, in preusmeritve prizadevanj v manjše število prednostnih projektov, ki bi pripeljali do konkretnih ukrepov, kot je zapisano v strateškem kompasu; močno obžaluje, da Parlament ne more izvajati ustreznega nadzora nad projekti stalnega strukturnega sodelovanja;
11. pozdravlja pomen situacijskega zavedanja in strateškega predvidevanja, ki temeljita na obveščevalnih zmogljivostih v okviru strateškega kompasa; poudarja pomen, ki jih imajo točni in pravočasni obveščevalni podatki za učinkovito sprejemanje odločitev in krizno upravljanje EU, in potrebo po močni okrepitvi izmenjave obveščevalnih podatkov ter sodelovanja med državami članicami, tudi na ravni Unije, in s podobno mislečimi partnerji; poziva, naj se v misijah in operacijah SVOP po potrebi ustanovijo obveščevalne enote, ki bi posredovale informacije Obveščevalnemu in situacijskemu centru EU (EU IntCen), Vojaškemu štabu Evropske unije (EUMS), vojaški zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (MPCC) in civilni zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (CPCC); poziva, naj vse misije in operacije SVOP okrepijo sodelovanje in izmenjavo informacij z EU IntCen, EUMS, MPCC in CPCC; poudarja pomen varnih komunikacij za zanesljive obveščevalne podatke; poziva k stalnemu pretoku obveščevalnih podatkov o zunanjih in varnostnih vprašanjih, ki se pojavljajo zunaj Unije, iz držav članic v EU; poziva, naj se s povečanjem virov in zmogljivosti okrepi obveščevalni in situacijski center EU in center ESZD za krizno odzivanje, kar bi državam članicam omogočilo varno izmenjavo obveščevalnih podatkov, oblikovanje skupne strateške kulture in zagotavljanje strateških informacij za boljše predvidevanje in odzivanje na krize znotraj in zunaj EU; je seznanjen s pomembnim delom, ki ga opravlja Satelitski center Evropske unije (SatCen EU), in poudarja, da mora imeti EU ustrezna sredstva na področju posnetkov in zbiranja obveščevalnih podatkov v vesolju, zlasti za zagotavljanje satelitskih posnetkov visoke ločljivosti v podporo misijam in operacijam SVOP;
12. poudarja, da se mora celotna družba veliko odločneje osredotočiti na odpornost in odziv na hibridne grožnje; poziva, naj se omogoči izvajanje obstoječih instrumentov Unije, da bodo dodatno prispevali k preprečevanju hibridnih groženj in boju proti njim; pozdravlja skupno sporočilo o politiki kibernetске obrambe EU in odločitev o razvoju hibridnega nabora orodij EU za usklajen odziv na hibridne kampanje; poziva EU in njene države članice, naj izboljšajo svoje zmogljivosti za prepoznavanje hibridnih groženj; poudarja, da je potreben nadaljnji razvoj politike in zmogljivosti EU na področju kibernetске obrambe, vključno z vzpostavitvijo enot za hitro odzivanje na kibernetске grožnje; poudarja, da se je treba boriti proti škodljivim dezinformacijam in propagandi; poudarja, da je treba nameniti posebno pozornost sredstvom, prostorom in dejavnostim ESZD v tujini in varnosti osebja EU, napotenega v nedemokratične države z represivnimi režimi; ponovno poudarja, da morajo nujno razviti svoje strateške komunikacijske zmogljivosti, vključno z varnimi komunikacijskimi sistemi in

zmogljivostjo za hitro odzivanje; poudarja, da je treba partnerskim državam Zahodnega Balkana in vzhodnega partnerstva v tesnem sodelovanju z Natom pomagati pri učinkovitem boju proti kibernetiskim napadom in hibridnemu vojskovanju; poudarja, da mora Evropska unija za boj proti vse pogostejšim grožnjam in porastu protievropskih diskurzov tretjih držav okrepiti prizadevanja za zagotavljanje podpore, usposabljanja in krepitve zmogljivosti s podobno mislečimi partnerskimi državami;

13. poziva k dodatni podpori pri usposabljanju in krepitvi zmogljivosti na področju upravljanja meja in kriznega upravljanja za države, v katerih so znatni migracijski tokovi, vključno z državami, v katere pritekajo ruski državljani, ki so začeli bežati iz Ruske federacije po mobilizaciji, pri čemer je treba v celoti spoštovati njihove temeljne pravice, še posebej za države članice in države, na ozemlju katerih so prisotne obstoječe misije ali operacije SVOP; poudarja, da je odpornost v digitalni dobi odvisna tudi od zmanjšanja odvisnosti od kritičnih materialov, kot so redke kovine, kritičnih komponent, kot so čipi, in kritičnih tehnologij, kot so brezpilotni zrakoplovi in avtonomna vojaška oprema; poudarja, da se polavtonomni in avtonomni brezpilotni zrakoplovi vse pogosteje uporabljajo v vojaških operacijah ter pri vzdrževanju in zagotavljanju varnosti kritičnih infrastrukturnih objektov; je globoko zaskrbljen nad njihovo dobavo in zlonamerno uporabo;
14. poudarja, da odvisnost od totalitarnih in avtoritarnih režimov v kritičnih sektorjih, vključno z energijo, predstavlja resno varnostno tveganje za EU; poziva EU, naj prednostno obravnava zmanjšanje te odvisnosti in naj v sodelovanju z našimi demokratičnimi zavezniki zagotovi varne in odporne oskrbovalne verige; ugotavlja, da je treba celovito oceniti in sprejeti ukrepe za zaščito naftovodov in plinovodov na morju, kablov in druge strateške infrastrukture; poziva EU in njene države članice, naj z odločnimi ukrepi na energetske trgu EU poskrbijo za stabilno oskrbo z energijo;
15. poudarja, da je treba kritično evropsko infrastrukturo in oskrbovalne verige, kot so tiste v energetske, elektroenergetske, komunikacijske, prometne ali industrijske sektorje, zavarovati in zaščititi pred sabotajami in tujim vmešavanjem ter vzpostaviti učinkovite sisteme spremljanja in nadzora; obsoja domnevno sabotažo plinovoda Severni tok v Baltskem morju in poziva k temeljiti preiskavi dogodka in sorazmernemu odzivu; poudarja, da je pomembno vključiti varovanje infrastrukture, kot so cevovodi in optični kabli, kar mora biti prednostna naloga;
16. pozdravlja načrt za podnebne spremembe in obrambo, v katerem so podnebne spremembe prepoznane kot dejavnik, ki povečuje tveganja in bistveno vpliva na našo dolgoročno varnost, ter so določeni konkretni ukrepi za obravnavanje vedno pomembnejše povezave med podnebjem in varnostjo; priporoča, naj se posledice podnebnih sprememb upoštevajo pri načrtovanju in izvajanju misij in operacij SVOP; poudarja, da je treba povečati naložbe v zeleno obrambo, zlasti tako, da se večji del vojaških inovacij ter tehnoloških inovacij z dvojno rabo osredotoči na ogljično nevtralna goriva in pogonske sisteme za vojaška letala, ladje in druga vozila; poudarja, da bi si morali zunanje delovanje EU in oborožene sile držav članic prizadevati za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa in s tem omiliti svoj vpliv na podnebne spremembe in okolje; ponovno poziva EU, naj pri izvajanju ustreznih skladov EU ubere pristop, ki bo že sam po sebi upošteval energetske, ogljične in okoljske odtise;
17. je seznanjen z novimi varnostnimi izzivi na Arktiki, ki jih povzročajo spreminjajoče se okolje, vse večja militarizacija in rastoči geopolitični interes v regiji; poudarja, da je

treba politiko EU za Arktiko vključiti v SVOP; poudarja, da se mora EU vključevati v učinkovite oblike sodelovanja z zvezo Nato, tudi v sodelovanje za situacijsko zavedanje; poudarja, da mora Arktika ostati območje miroljubnega sodelovanja in svari pred rastočo militarizacijo te regije; spodbuja države članice EU, naj stalno strukturno sodelovanje (PESCO) uporabijo kot platformo za spodbujanje okrepljenega usposabljanja za iskanje in reševanje na Arktiki ter boljšega kriznega upravljanja okoljskih nesreč, kot so razlitja nafte;

18. poudarja, da je nujno še bolj okrepiti vlogo EU kot sile, ki zagotavlja svetovno pomorsko varnost; pozdravlja revizijo strategije EU za pomorsko varnost in poudarja, da mora biti revidirana strategija usklajena s strateškim kompasom ter odražati nove priložnosti in izzive; meni, da je podobne revizije treba izvesti tudi v drugih politikah EU in zato pozdravlja prihodnje sporočilo o veselju in SVOP, ki se pričakuje v začetku leta 2023; poudarja, da mora EU glede na naraščajoče geopolitične napetosti na morju varovati svobodo plovbe in poskrbeti za učinkovit nadzor svojih zunanjih morskih meja, s katerim bo preprečevala nezakonite dejavnosti; poziva države članice, naj utrdijo svoje pomorske vojaške zmogljivosti, da bi izboljšale prisotnost in prepoznavnost EU v pomorskem sektorju;
19. priznava pomen koordinirane prisotnosti na morju kot ključnega orodja pri krepitvi delovanja EU na področju pomorske varnosti po vsem svetu; poudarja prispevek pilotnega projekta koordinirane prisotnosti na morju v Gvinejskem zalivu k zmanjševanju varnostnih incidentov in pozdravlja podaljšanje projekta do leta 2024; pozdravlja širitev koordinirane prisotnosti na morju na severozahod Indijskega oceana; poudarja pomen tesnega sodelovanja in dopolnilnih ukrepov z drugimi operacijami SVOP v regiji, med drugim z operacijo EUNAVFOR Atalanta; podpira dragoceno delo misij SVOP EUBAM Libya in EUNAVFOR MED IRINI, ki prispevata k trajnemu miru, varnosti in stabilnosti; še naprej podpira zlasti osrednjo nalogo operacije IRINI pri uveljavljanju embarga OZN na orožje za Libijo;
20. poudarja, da je nujno treba znatno povečati naložbe v regionalni in svetovni nadzor nad orožjem, neširjenje in razoroževanje, zlasti v večstranske pristope; poudarja, da sta pri izvozu orožja potrebni večja preglednost in konvergenca na nacionalni in evropski ravni, še posebej v pričakovanju obdobja povečanih izdatkov za obrambo; opozarja, da morajo države članice spoštovati skupno stališče EU o izvozu orožja, in priznava njihove pristojnosti v njihovih politikah za obrambne nakupe; poziva države članice, naj v celoti spoštujejo Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme²⁹, kakor je bilo spremenjeno s Sklepom Sveta (SZVP) 2019/1560³⁰, ter naj dosledno izvajajo četrto merilo o regionalni stabilnosti in ustavijo postopek izdaje dovoljenja za izvoz orožja, če obstaja očitno tveganje, da bi nameravani prejemnik orožje lahko agresivno uporabil zoper drugo državo, še zlasti pa države članice EU; priznava pristojnosti držav članic v njihovih politikah javnih naročil za obrambo; poudarja pomembnost temeljitega ocenjevanja vlog za odobritev izvoza tehnologije in vojaške opreme; obžaluje uporabo ruskih nadzvočnih izstrelkov v Ukrajini in meni, da bi si morala EU prizadevati za pomoč pri preprečevanju mednarodne tekme v oboroževanju z nadzvočnimi izstrelki;

---

²⁹ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

³⁰ UL L 239, 17.9.2019, str. 16.

21. opozarja, da je treba politike izvoza orožja opredeliti kot del varnostne politike in nujno vzpostaviti učinkovito politiko izvoza orožja na ravni držav članic, ki bo zagotovila, da bodo države članice EU v celoti spoštovale osem pravno zavezujočih meril o izvozu orožja, da njihov nacionalni izvoz ne bo podžigal regionalnih napetosti ali ogrožal varnosti drugih držav članic, zaveznikov, partnerjev ali EU kot celote, ter da bodo v celoti podpirale legitimne varnostne in obrambne potrebe držav zaveznic in partnerskih držav, zlasti tistih, katerih ozemeljska celovitost je kršena in ki uveljavljajo svojo pravico do samoobrambe, kot je zapisana v Listini OZN;
22. ponovno potrjuje, da v celoti podpira zavezo EU in njenih držav članic Pogodbi o neširjenju jedrskega orožja (NPT); vztraja, da je treba zagotoviti, da bo imela EU odločno in konstruktivno vlogo pri razvoju in okrepitvi svetovnih prizadevanj za neširjenje orožja, ki temeljijo na pravilih; izraža globoko zaskrbljenost, ker je bila deseta pregledna konferenca pogodbenic Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja zaradi nepripravljenosti Rusije na soglasje brezplodna;
23. ugotavlja, da lahko države članice ocenijo reformo postopka odločanja, da bi izkoristile precejšen neizkoriščen potencial Pogodb, zlasti z aktiviranjem člena 31 PEU, ki bi glasovanje s kvalificirano večino razširil na področja, povezana s skupno varnostno in obrambno politiko, ter s celovito uporabo premostitvenih klavzul in področja uporabe členov, ki krepijo solidarnost in medsebojno pomoč EU v primeru kriz in zagotavljajo suverenost EU; predlaga razmislek o spremembah Pogodb v primeru skupne varnostne in obrambne politike, o katerih bi se razpravljalo in odločalo na konvenciji po konferenci o prihodnosti Evrope, ki bi morala obravnavati (1) prehod s soglasja na glasovanje s kvalificirano večino za sklepe Sveta z vojaškimi posledicami z izjemo klavzule o vzajemni obrambi v členu 42(7) PEU o obrambnih zadevah v primerih, ko se premostitvene klavzule ne uporabljajo, in sicer le v primeru dobave vojaške opreme ali misij SVOP, ki ne vključujejo izvršilnega mandata, (2) vključitev določb v členu 42 in 46 PEU, ki omogočajo skupna javna naročila za obrambno opremo in druge odhodke za varnost iz proračuna Unije ter vzpostavitev skupnih in stalno nameščenih večnacionalnih vojaških enot, vključno s poveljniško strukturo, ter (3) revizijo člena 346 PDEU, da bi zmanjšali možnosti za odstopanje držav članic od določb direktive o javnih naročilih (Direktiva 2009/81/ES) ter uvedli zahtevo, da mora utemeljitev teh odstopanj oceniti Komisija in jih je treba posredovati Parlamentu;
24. poziva podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj izkoristijo celoten potencial določb Pogodbe na področju SVOP in resno razmislijo o načinih izvajanja člena 44 PEU o zaupanju izvajanja nalog SVOP skupini držav članic, da bi skupna varnostna in obrambna politika postala prožnejša in učinkovitejša na terenu ter obenem ohranila močno evropsko razsežnost; poudarja, da je pomembno še naprej izvajati vaje; poudarja, da je pomembno še naprej izvajati operacionalizacijo člena 42(7) PEU o medsebojni pomoči na kratek rok in pojasniti skladnost med tem in 5. členom Severnoatlantske pogodbe, glede na to, da nekatere države članice EU niso članice Nata; poudarja, da pogoji za uporabo člena 42(7) in načini zagotavljanja potrebne pomoči nikoli niso bili jasno opredeljeni; poudarja, da bi lahko sprememba Pogodbe opredelila teroristične napade, hibridne napade, dezinformacijske kampanje in gospodarsko prisilo tretjih držav kot elemente, ki bi sprožili člen 42(7) PEU;

Izboljšanje zmogljivosti s povečano, skupno in pametnejšo porabo

25. pozdravlja prizadevanja EU, da bi okrepila svoje vojaške in civilne zmogljivosti; poudarja, da je treba bolje in v celoti izkoristiti pobude in proračune EU za razvoj zmogljivosti, zlasti predvideni uredbi o instrumentih EDIRPA in EDIP, Evropski obrambni sklad, projekt PESCO, usklajeni letni pregled na področju obrambe (CARD) ter vojaško mobilnost, pa tudi pakt o civilnih vidikih SVOP, da bi zapolnili kritične vrzeli v zmogljivostih, zagotovili hitro premeščanje vojaških sil, napolnili izpraznjene zaloge, zmanjšali razdrobljenost v sektorju obrambnih naročil, dosegli popolno interoperabilnost sil, okrepili oskrbovalne verige EDTIB z izključitvijo podjetij pod državnim nadzorom iz nepartnerskih držav, ki bi lahko ogrozile odpornost, inovativni značaj in konkurenčnost EDTIB z morebitnimi kontrolami izvoza ali intelektualno lastnino z vohunjenjem; poziva k čim večji skladnosti med temi pobudami, da bi preprečili prekrivanje in zagotovili učinkovitost javnih naložb, še posebej med projektoma PESCO in Evropski obrambni sklad, pri katerih je treba pojasniti povezave; pozdravlja akcijski načrt za sinergije med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo ter poziva k njegovemu pospešenemu izvajanju; spodbuja prenos tehnologij iz obrambnega sektorja v civilni sektor; poziva države članice, naj se v procesu krepitve vojaških zmogljivosti EU osredotočijo na potrebe vojaškega osebja in specializirano usposabljanje za reševanje novih vprašanj (npr. podnebnih sprememb); poudarja, da bi vsak napredek na tem področju prav tako okrepil evropski steber v zvezi Nato; meni, da je dragocen prispevek oboroženih sil med pandemijo covid-19 pokazal, kako pomembna je uporaba vojaških sredstev in zmogljivosti držav članic v podporo mehanizmu Unije na področju civilne zaščite;
26. pozdravlja napovedi držav članic o načrtih obrambnih naložb, ki bodo namenjene vojaškimi javnim naročilom in izboljšanju obrambnih sil članic, in sicer na podlagi modela Evropskega obrambnega sklada in kot je poudarjeno v skupnem sporočilu o vrzelih pri naložbah v obrambo; meni, da je ključnega pomena zapolniti opredeljene vrzeli pri naložbah v obrambo, na primer v obnovitev zalog, zlasti nadomestitev sovjetskih sistemov, okrepitev sistemov zračne in raketne obrambe, vključno z razpravo o izvedljivosti vseevropskega protiraketnega ščita, in poziva k sodelovanju z Natovo pobudo za zaščito evropskega neba, operacionalizaciji sistema Eurodrone, širitvi obstoječih zmogljivosti glavnih bojnih tankov in oklepnih vozil, krepitvi evropskih zmogljivosti za gradnjo ladij in krepitev pomorskih sil, povečanju sodelovanja na morju za boj proti hibridnim grožnjam za morske kable in cevovode, ki so bistvenega pomena za energetska varnost in varnost povezljivosti v Evropi, izboljšanju varne satelitske povezljivosti in vlaganju v industrijska partnerstva, ki dajejo prednost sodelovanju z malimi in srednjimi podjetji in večjim naložbam v raziskave in razvoj ter prispevajo k močnejšemu evropskemu ekosistemu kibernetike obrambe in širijo program vojaške mobilnosti EU;
27. poudarja, da je treba dopolniti pobude za razvoj zmogljivosti s skupnimi mehanizmi javnih naročil; poudarja, da je skupno javno naročanje obrambnih proizvodov, razvitih in proizvedenih v Evropi, bistveno orodje za učinkovito javno porabo, zato poziva države članice, naj izkoristijo EDIRPA za skupno nabavo obrambnih proizvodov in preprečevanje konkurence, prihranek stroškov, krepitev EDTIB in spodbujanje interoperabilnosti;
28. poziva države članice, naj se zavežejo znatnemu povečanju sredstev za predvidene skupne mehanizme javnih naročil EU, kot sta EDIRPA in EDIP, z zagotovitvijo

- ustreznega financiranja ter hitro in temeljito ukrepajo na tem odločilnem področju, obenem pa poskrbijo za interoperabilnost z Natom; meni, da bi morala biti pravila, ki se bodo uporabljala za EDIRPA, podobna tistim, ki so bila sprejeta za Evropski obrambni sklad; opozarja, da bi morala finančna podpora, ki jo zagotavljata EDIRPA in prihodnji EDIP, prednostno koristiti evropski industriji; poziva države članice, naj instrument sprejmejo čim prej po zaključku pogajanj med Parlamentom, Svetom in Komisijo; poziva Svet, naj mu zagotovi potrebno finančno podporo; meni, da bi morala biti pravila, ki se bodo uporabljala za EDIRPA, podobna tistim, ki so bila sprejeta za Evropski obrambni sklad in so se izkazala za koristna, zlasti kar zadeva sodelovanje tretjih držav; poziva države članice, naj si prizadevajo za javno naročanje in razvoj obrambnih zmogljivosti, ki so zasnovana in proizvedena v EU; meni, da samo oprostitev plačila DDV ne bo zadostovala za to, da bi prihodnji evropski program za naložbe v obrambo postal odločilen pri podpori tehnološke in industrijske baze evropske obrambe; poziva Komisijo, naj razmisli o različnih mehanizmih finančnih spodbud, s katerimi bi podprli EDTIB; poziva visokega predstavnika/podpredsednika in države članice, naj vzpostavijo nov zunajproračunski finančni instrument, ki bi združil del nacionalnih obrambnih proračunov in nujno obravnaval celoten življenjski cikel vojaških zmogljivosti na ravni EU, da bi zagotovili njihovo učinkovito izvedbo – od skupnih raziskav in razvoja ter skupnih javnih naročil do skupnega vzdrževanja, usposabljanja in zanesljivosti oskrbe;
29. poudarja, da je treba nujno vzpostaviti resnično evropski trg za obrambno opremo; poudarja, da je treba nameniti večjo finančno podporo za razvojno-raziskovalno delo in proizvodnjo EU v zvezi z visokotehnološkimi obrambnimi sistemi, ki bi bili sicer predragi za posamezne države članice, da bo lahko EDTIB ostala konkurenčna ter izpolnjevala dejanske potrebe, zahteve in vedno večje ambicije oboroženih sil, se prilagodila novim grožnjam, pa tudi da bi zmanjšali odvisnost od tujih strani; opozarja, da bi poleg razvoja zmogljivosti lahko Evropski obrambni sklad prispeval tudi k utrjevanju EDTIB; poziva, naj se Evropski obrambni sklad ovrednoti pred vmesnim pregledom večletnega finančnega okvira, tako da bo mogoče okrepiti proračun sklada, če bo to potrebno; spodbuja ustanovitev dodatnih pobud, ki bi povečale sodelovanje malih in srednje velikih podjetij ter inovacije v obrambni in vojaški industriji; poziva k nadaljnemu razvoju novih tehnologij, kot sta umetna inteligenca in kvantno računalništvo, z močnim povezovanjem med vojaškimi in civilnimi inovacijami; poudarja pomen zmanjševanja odvisnosti od kritičnih tehnologij in vrednostnih verig, da bo EU lahko napredovala glede operativnih zmogljivosti;
30. poudarja pozitivne učinke naložb v obrambno industrijo z vidika gospodarstva in tehnologije; poziva k novim in pametnejšim naložbam v obrambo, da bi spodbujali sodelovanje industrije, prihranke pri stroških in večjo interoperabilnost; ponovno poudarja, da je delovanje znotraj okvira EU eden od načinov, kako zmanjšati razdrobljenost in preprečiti podvajanje; poziva k povečanju sinergij z drugimi finančnimi instrumenti EU in olajšanju dostopa do zasebnega financiranja za obrambno industrijo; opozarja, da sta Evropski obrambni sklad in PESCO ključna za razvoj prave evropske obrambne unije z izboljšanjem obrambnega sodelovanja med državami članicami; poziva, naj bodo druge politike EU skladne s prizadevanji EU za krepitev obrambne industrije;
31. poudarja, da je treba spremeniti strukture financiranja večletnega finančnega okvira, da bi zagotovili potrebna sredstva za instrumente EU na področju obrambe; v zvezi s tem

poziva, naj se okrepi Evropski obrambni sklad; spodbuja EU, naj oceni, kdaj bi bil primeren čas za revizijo večletnega finančnega okvira; poudarja, da je treba dodatna sredstva, dodeljena za izpolnitev Natovega cilja porabe 2 % bruto domače proizvodnje (BDP) za obrambo, uporabiti usklajeno in v medsebojnem sodelovanju članic EU in Nato; poziva h krepitvi dostopa industrijskih panog do zasebnega financiranja, da bi evropski obrambni industriji trajno omogočili zadosten dostop do javnega in zasebnega financiranja in naložb; poziva Komisijo, naj razmisli o razvoju parametrov za finančni produkt, ki bi bil namenjen financiranju naložb v evropsko varnost, vključno z ukrepi obrambne industrije; poziva k spodbujanju naložb v kritične sektorje, kot je kibernetika;

Krepitev misij in operacij SVOP

32. podpira revizijo in krepitev vseh civilnih misij in vojaških operacij SVOP z namenom, da se bolje uskladijo z dejanskimi potrebami držav, ki jih to zadeva; podpira izboljšave pri oblikovanju sil in krepitvi zmogljivosti v vseh misijah in operacijah SVOP, zlasti tistih, na katere vplivajo vedno hujše grožnje, in sicer tako, da se jim zagotovijo zanesljivejši in prožnejši mandati, pa tudi vsi potrebni viri, kadri, finančna sredstva, usposabljanje, strateška komunikacijska orodja in oprema, ki so potrebni za izpolnjevanje zahtev bolj usmerjenih ciljev misij; priznava, da so za prilagajanje razvijajočim se grožnjam potrebni učinkovito usposabljanje in operativne zmogljivosti; poudarja, da je treba izboljšati njihovo odpornost in učinkovitost tako, da se jim omogoči boljše reševanje hibridnih varnostnih izzivov, na primer z boljšim usklajevanjem z drugimi akterji EU in agencijami s področja pravosodja in notranjih zadev, pa tudi s podobno mislečimi partnerji zunaj EU, krepitvijo strateškega komuniciranja in nadaljnjim vlaganjem v zmogljivosti kibernetike obrambe;
33. meni, da je pomembno, da misije in operacije SVOP temeljijo na jasnem razumevanju vrst kriz in konfliktov, na katere se želi EU odzvati s civilnimi in vojaškimi instrumenti, posebno v okoljih, kjer drugi niso pripravljeni ali sposobni posredovati oziroma v okoljih, ki so sovražna ali ne dovoljujejo delovanja; opozarja, da mora biti vsako delovanje EU verodostojno v očeh lokalnih in regionalnih oblasti, še posebej zato, ker druge, pogosto bolj zlonamerne strani z veseljem vskočijo in zapolnijo vrzeli; opozarja, da je treba pri misijah posebno pozornost posvečati konfliktni dinamiki in zanesljivim procesom ocenjevanja in zmanjševanja tveganj, ter da morajo misije vključevati več spremljanja in vrednotenja intervencij SVOP glede na učinek in več mehanizmov za posvetovanje in povratne informacije; poudarja, da je za vojaške operacije še posebej pomembno, da imajo določbe o časovni omejitvi, ki naj bi omogočale vzdržen umik; ugotavlja, da imajo od trenutno osmih vojaških operacij le tri izvršilni mandat; opozarja, da celotno delovanje EU v Sahelu in na Afriškem rogu obsega šest civilnih misij in šest vojaških operacij;
34. poziva, naj se do sredine leta 2023 sprejme nov pakt o civilnih vidikih SVOP, ki bo določal cilje glede vrste, števila in obsega civilnih misij, ter naj se do leta 2024 vzpostavi proces razvoja civilnih zmogljivosti, kot je določeno v strateškem kompasu; opozarja, da je bistveno, da se pakt o civilnih vidikih SVOP 2.0 sprejme v prvi polovici leta 2023, da se zagotovi kontinuiteta v procesu razvoja civilnih zmogljivosti; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj znova preuči sporazume o sodelovanju s tretjimi državami z namenom, da se okrepi njihovo sodelovanje v misijah SVOP;

35. ponovno poziva ESZD, naj nemudoma združi strukturo vojaške zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (MPCC) in direktorat civilne zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (CPCC) in na ta način vzpostavi polnopraven civilno-vojaški operativni štab ter omogoči varno izmenjavo tajnih podatkov, med drugim z državami članicami in misijami oziroma operacijami SVOP; poudarja, da mora MPCC načrtovati in izvajati vse vojaške misije na podlagi jasne linije poveljevanja ter da ji je treba priskrbeti ustrezno osebje, finančna sredstva in infrastrukturo; poudarja, da je zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini napredek v zvezi s tem nujnejši;
36. je zaskrbljen zaradi vse večjega prirejanja informacij, dezinformacij in hibridnih groženj ter napadov, ki izvirajo zlasti iz Rusije in Kitajske, pa tudi s strani drugih akterjev, in neposredno vplivajo na več območij ter misij in operacij SVOP; poudarja, da mora EU povečati sodelovanje s podobno mislečimi partnerskimi državami in skupaj z njimi poskrbeti za podporo, usposabljanje in krepitev zmogljivosti za boj proti tujemu prirejanju informacij in vmešavanju; poziva ESZD, naj sprejme konkretne ukrepe za podporo misijam in operacijam SVOP, ki se zoperstavljajo in borijo proti dezinformacijam in propagandi, in za krepitev zmogljivosti svojega oddelka StratCom, vključno s projektnimi skupinami;
37. je zaskrbljen zaradi trajne strukturne težave z zagotavljanjem polnega števila osebja v misijah in operacijah SVOP; odločno poziva države članice, naj se držijo svoje odločitve, da bodo uvedle misije in operacije tako, da zagotovijo potrebno osebje; opozarja, da je v strateškem kompasu poudarjeno, da misije in operacije SVOP zahtevajo bolj usposobljeno osebje; odločno poziva vse države članice, naj izpolnijo svoje zaveze, da bo njihovo dejansko delovanje ustrezalo njihovim ambicijam; poziva Evropsko unijo, naj osebju, ki sodeluje v misijah in operacijah, zagotovi ustrezno opremo in usposabljanje; odločno poziva države članice, naj pri usposabljanju in skupni napotitvi vojaškega osebja v okviru EU upoštevajo socialne in delovne pravice vojaškega osebja;
38. poziva, naj se glede na pomen, ki jo ima zmogljivost za hitro napotitev za varnostno in obrambno strukturo EU, čim prej oziroma najkasneje do leta 2025 izvede operacionalizacija predloga podpredsednika in visokega predstavnika o zmogljivosti za hitro napotitev iz strateškega kompasa, da se zagotovi zmožnost hitrega in odločnega odzivanja med krizami in da bo služila državljanom, interesom in vrednotam EU po vsem svetu in jih zaščitila; poziva države članice, naj se zavežejo, da bodo do leta 2025 znatno zmanjšale kritične vrzeli v strateških spodbujevalcih, zlasti tistih, povezanih z zmogljivostjo za hitro napotitev;
39. poudarja, da morajo biti enakost spolov in pravice žensk osrednji element varnostnih in obrambnih ukrepov; ostro obsoja vojne zločine proti civilnemu prebivalstvu, vključno z uporabo spolnega nasilja kot orožja v vojni;
40. poziva podpredsednika in visokega predstavnika ter države članice, naj pospešijo izvedbo zavez za enakost spolov iz strateškega kompasa in tako poskrbijo za učinkovito vključevanje načela enakosti spolov; poudarja pomen ukrepov na področju kibernetске varnosti za nadziranje in preprečevanje trgovine z ženskami v konfliktih; spodbuja države članice, naj zmanjšajo poklicne ovire za ženske v svojih obrambnih silah;

41. poudarja, da udeležba žensk v misijah in operacijah SVOP prispeva k učinkovitosti letih in je gonilo verodostojnosti EU kot zagovornice enakih pravic žensk in moških po vsem svetu, ter ob tem opozarja na akcijski načrt EU za enakost spolov (GAP) III (2020–24), ki narekuje sistematično vključevanje vidika spola v vse politike EU in zunanje delovanje, vključno s SVOP; poziva ESZD, naj spodbuja povečanje števila žensk zlasti v vojaških operacijah SVOP in bolj uravnoteženo razmerje med spoloma pri sestavi osebja in vodstva misij in operacij SVOP; meni, da je pristop ničelne tolerance do spolnega nadlegovanja in izkoriščanja ter nadlegovanja na podlagi spola v vseh misijah in operacijah SVOP bistvenega pomena; poudarja, da je delo svetovalcev za enakost spolov v misijah in operacijah SVOP pomembno in da jih je treba financirati; poziva k sodelovanju med misijami in operacijami SVOP ter Evropskim inštitutom za enakost spolov; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj Pododboru za varnost in obrambo (SEDE) poroča o napredku glede ukrepov za enakost spolov;
42. priznava pomembno vlogo mladih in mladinskih organizacij pri ohranjanju in spodbujanju miru in varnosti; poziva ESZD, naj se zaveže, da bo bolj sistematično vključevala mlade v svojo agendo za mlade, mir in varnost ter da se bo zavzemala za in sprejela bolj celovit strateški okvir za izvajanje omenjene agende; poziva ESZD, naj vključi mlade kot partnerje pri načrtovanju in izvedbi prizadevanj za razoroževanje, demobilizacijo in reintegracijo;
43. pozdravlja začetek neizvršne misije SVOP za vojaško pomoč Ukrajini (EUMAM Ukraine); pričakuje, da bo misija na prilagodljiv način omogočala usposabljanje ukrajinskih oboroženih sil s strateškim svetovanjem, neizvršno podporo, krepitvijo zmogljivosti in splošno vojaško podporo v boju proti ruski agresiji in nudila pomoč pri osvoboditvi okupiranih regij Ukrajine; meni, da bo misija EUMAM učinkovita, če bo MPCC okrepljena in bo sposobna izvajati strateško poveljevanje in kontrolo nad misijo; poziva ESZD, naj omogoči udeležbo v misiji tretjim državam; poziva države članice, naj ustrezno podprejo izvedbo misije; poudarja, da je treba ukrajinskemu ljudstvu sporočiti, da bo EU ostala na njihovi strani v celotnem obdobju ruske agresije;
44. želi pohvaliti in poudariti pomen dela, ki ga opravlja svetovalna misija Evropske unije za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini (EUAM Ukraine); je seznanjen z novimi nalogami misije, ki so zagotavljati podporo organom kazenskega pregona za omogočanje pretoka beguncev iz Ukrajine v sosednje države članice, vstop humanitarne pomoči v Ukrajino ter svetovanje, usposabljanje in podporo institucijam pravne države za omogočanje preiskav in pregona mednarodne kriminalitete; poziva k pregledu in okrepitvi mandata misije EU za pomoč na meji (EUBAM) med Ukrajino in Republiko Moldavijo, da se prilagodi novi geopolitični stvarnosti; poziva k povečanju števila osebja in okrepitvi zmogljivosti za odzivanje, virov in strateškega komuniciranja misij in operacij SVOP v Bosni in Hercegovini, Ukrajini in Gruziji ter k okrepitvi diplomatske prisotnosti EU v državah vzhodnega partnerstva in Zahodnega Balkana;
45. pozdravlja sodelovanje med EU in Natom na Zahodnem Balkanu, tudi prek operacij EUFOR Althea in mednarodnih sil KFOR; opozarja, da izkušnje, pridobljene v okviru obeh operacij, pomembno prispevajo k vsem sedanjim in prihodnjim vojaškim in civilnim misijam ter operacijam skupne varnostne in obrambne politike; poziva h krepitvi EUFOR Althea v Bosni in Hercegovini v tesnem sodelovanju z Natom in drugimi zavezniki, da bi zagotovili potrebno stabilnost za državo in celotno regijo; pozdravlja nedvoumno podporo EU podalšanju mandata EUFOR Althea; poudarja, da

je treba vzporedno z okvirom EUFOR dvostransko okrepiti sodelovanje z Bosno in Hercegovino na področju vojaške varnosti;

46. poudarja, da je treba še naprej tesno sodelovati z afriškimi in mednarodnimi partnerji, da bi zagotovili skupna prizadevanja za stabilizacijo in razvoj, zlasti z Afriško unijo, Medvladno agencijo za razvoj, OZN in mednarodnimi finančnimi institucijami ter drugimi ključnimi dvostranskimi in regionalnimi akterji; poudarja globalno zavezanost Evropske Unije v Sahelu in na Afriškem rogu s sedmimi civilnimi misijami (EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger, EUCAP Somalia) in vojaškimi misijami (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR Atalanta, EUNAVFOR MED IRINI);
47. izraža globoko zaskrbljenost zaradi razvoja dogodkov na območju Sahela in nedavnih državnih udarov v regiji; poudarja strateški pomen te regije za EU; obsoja vse večjo aktivnost družbe Wagner Group, ki jo podpira Kremelj, v Sahelu in na drugih delih afriške celine; je trdno prepričan, da je delovanje te družbe v Zahodni Afriki v nasprotju s ciljem vzpostavitve miru, varnosti in stabilnosti v regiji; priznava, da nekatere mednarodne misije v Sahelu še niso dosegle svojega glavnega cilja, ki je vzpostaviti trajen mir v tej regiji, in da je zato potreben razmislek o nalogah in vlogah mednarodnih misij in politik; je podobno zaskrbljen zaradi vse večje prisotnosti in dejavnosti islamističnih terorističnih skupin, zlasti Al Kaide, Daiša in Al Šababa na Bližnjem vzhodu in v Afriki; poziva k skupnim ukrepom in skladnosti politik med različnimi intervencijami EU in partnerjev v Sahelu; obžaluje slabšanje varnostnih razmer v Maliju in pozdravlja odločitev o začasni prekinitvi vsega operativnega usposabljanja in dobave vojaške opreme državi; poziva EU in države članice, naj zagotovijo učinkovito pomoč, prilagojeno potrebam prizadetih držav;
48. meni, da mora morebitna mednarodna varnostna podpora v regiji dajati prednost izboljšanju zaščite civilistov, odpravljanju dinamike konfliktov in spodbujanju dobrega upravljanja varnostnega sektorja; poudarja, da je treba okrepiti politično sodelovanje z ustreznimi vladami, da bi zagotovili večjo preglednost, se borili proti korupciji, spodbujali vključevanje in sodelovali z državljani v prizadevanjih za omejitev izbruha oboroženih in etničnih konfliktov;
49. pozdravlja podaljšanje misije SVOP EUCAP Sahel za dve leti in vztraja, da se je pri razvoju obmejnih zmogljivosti držav v Sahelu pod vodstvom EU pomembno usklajevati z misijo EUBAM Libya; poziva k skupnim prizadevanjem EU in OZN za reševanje problematike destabilizacije in nasilja v Maliju ter za sodelovanje z lokalnimi silami pri zavzemanju za stabilnost in varnost; je seznanjen s podaljšanjem in preusmeritvijo misij EUAM in EUTM v Srednjeafriški republiki in še vedno zelo zaskrbljen nad nenehnim slabšanjem političnih in varnostnih razmer v tej državi; pozdravlja dosedanji napredek misije EUTM Mozambique in poziva ESZD, naj obravnava možnost dobave smrtonosnega orožja mozambiškimi silami v okviru evropskega mirovnega instrumenta in pospeši dobavo opreme; poziva k široki in javni razpravi o delovanju EU v Mozambiku in k javnemu dialogu o tem, kakšen bi lahko bil smiseln in celosten pristop k obravnavanju temeljnih vzrokov nemirov v Cabu Delgadu; opozarja na poročila o sistematičnih in nasilnih napadih varnostnih sil na velike dele lokalnega prebivalstva, prisilnih razselitvah, ki so jih izvajale varnostne sile, visokih stopnjah neenakosti, zanemarjanju nekaterih regij s strani centralne vlade, sporih o naravnih virih, visokih ravneh korupcije in kršitvah različnih pravic; podpira reformo mozambiških oboroženih

sil in vztraja, da je treba zavzeti celosten pristop do krize v Cabu Delgadu; pozdravlja pomoč nigrskim oboroženim silam iz evropskega mirovnega instrumenta in poudarja, da je Nigru treba zagotoviti vojaško pomoč v okviru SVOP; poziva Svet, naj okrepi usklajene pomorske operacije v Gvinejskem zalivu; poziva k podaljšanju mandata EUNAVFOR Atalanta, ki se bo iztekel konec leta 2022, da bi omogočili nadaljnji boj proti piratstvu;

50. obžaluje vedno večjo neustreznost misij EUTM, ki naj bi reševale varnostne izzive držav v Sahelu in centralni Afriki (Mali in Srednjeafriška republika); poziva, naj se temeljito preučijo cilji in vodilna načela misij EUTM; meni, da je treba mandate EUTM razširiti zlasti na spremljevalne ukrepe, da se svetovalcem EU na terenu omogoči čim bolj natančno preverjanje, v kakšnem obsegu so se programi usposabljanja ustrezno izvajali in so skladni z operativnimi potrebami lokalnih oboroženih sil; poudarja dodano vrednost svetovalnih misij za strukture poveljevanja posameznih misij in v skladu s tem spodbuja sodelovanje držav članic v EUTM, zlasti v svetovalni vlogi, kjer bi novi častniki lahko omogočili zagotavljanje pomembne podpore pri izvajanju operacij in večstranske vojaške pomoči;
51. v zvezi s pomorsko komponento operacije IRINI opozarja na mednarodne obveznosti glede iskanja in reševanja ljudi v stiski na morju; poziva države članice, naj zagotovijo, da bo operacija IRINI potekala popolnoma v skladu s pomorskim pravom, zlasti z obveznostmi glede iskanja in reševanja; ponovno izraža globoko zaskrbljenost nad usodo migrantov, prosilcev za azil in beguncev v Libiji, katerih že tako nevzdržen položaj se še naprej slabša; poziva libijske oblasti in milice, naj zaprejo centre za pridržanje migrantov; obžaluje, da je predviden umik ladij z vseh območij, na katerih je veliko migrantov; zahteva pojasnilo glede predvidenega postopka odločanja in pogojev morebitnega prihodnjega odločanja o tako imenovanem učinku dejavnikov privlačenja, za katerega trenutno ni znanstvenih dokazov;
52. ponovno poziva EU, naj v celoti izkoristi svoj položaj in ugled, ki ga ima v indijsko-pacifiški regiji, in sicer kot verodostojna in avtonomna svetovna sila, ki si prizadeva za mir v času vse večje geopolitične tekmovalnosti med svetovnimi in regionalnimi silami v tej regiji; opozarja, da celovit sklop civilnih in vojaških ukrepov pomoči, vključno z dobro razvitimi nevojaškimi prispevki, pomeni dodano vrednost delovanja EU v indijsko-pacifiški regiji;
53. izraža hudo zaskrbljenost nad naglo krepitvijo kitajske vojske na Južnokitajskem morju in nad stalnimi vojaškimi pritiski, jurišnimi vajami, kršitvami zračnega prostora in drugimi spornimi vojaškimi dejavnostmi Kitajske, vključno s kibernetскими in dezinformacijskimi kampanjami zoper Tajvan; poziva Kitajsko, naj ustavi vse te dejavnosti, ki ogrožajo stabilnost celotne regije in v splošnem neposredno vplivajo na evropsko varnost in blaginjo; ponovno izraža podporo sodelovanju med EU in Tajvanom;
54. poziva Svet in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj varstvo kulturne dediščine vključita v svoje misije in operacije SVOP, da bi lokalnim partnerjem zagotovila pomoč in izobraževanje za obravnavo varnostnih izzivov, povezanih z ohranitvijo in varstvom kulturne dediščine; poziva EU, naj obravnava nenehne in rastoče grožnje varstvu in ohranjanju kulturne dediščine ter zatre tihotapljenje kulturnih predmetov, zlasti na konfliktnih območjih; ugotavlja, da so kraja kulturne dediščine in uničevanje

zgodovinskih korenin družbe povečujeta njeno dovzetnost za radikalizacijo; poziva EU, naj razvije široko strategijo za boj proti takim grožnjam; opozarja, da je EUAM Iraq edina misija skupne varnostne in obrambne politike, ki zajema komponento zaščite kulturne dediščine; pričakuje, da bo ta misija popolnoma izpolnila vse razsežnosti svojega mandata, vključno z zaščito kulturne dediščine in bojem proti trgovini z artefakti; poziva, naj se te določbe razširijo na vse mandate misij ali operacij v okviru skupne varnostne in obrambne politike;

Sistematizacija partnerstev na področju varnosti in obrambe

55. v strateško pomembnih primerih poziva k okrepitvi partnerstev na področju varnosti in obrambe s podobno mislečimi partnerji po vsem svetu, da bi uresničili ambicije EU kot sile, ki zagotavlja varnost; meni, da je treba varnostna in obrambna vprašanja bolj sistematično vključevati v politične dialoge EU s podobno mislečimi partnerji; pozdravlja načrte za sklic sploh prvega foruma EU za partnerstvo na področju varnosti in obrambe; poziva k odločnejši, enotnejši in doslednejši drži do nedemokratskih držav, ki ogrožajo evropsko varnost in mednarodni red;
56. poudarja, da EU in zveza Nato delita temeljne skupne demokratične vrednote; poziva k poglobitvi odnosov med EU in zvezo Nato na podlagi načel vključenosti, vzajemnosti, vzajemne odprtosti in preglednosti, v skladu z avtonomijo odločanja in postopki naših posameznih organizacij ter brez poseganja v posebno naravo varnostne in obrambne politike vseh naših članic; poudarja, da je to partnerstvo pomembno poglobiti tudi s tretjo skupno izjavo o sodelovanju med EU in Natom, ki naj temelji na vsebini strateškega kompasa EU in novega strateškega koncepta zveze Nato ter na konkretnih ukrepih za nadaljnjo krepitev sodelovanja, zlasti na področju vojaške mobilnosti, infrastrukture z dvojno rabo in odpornosti ter številčnejših skupnih vaj; poudarja, da je treba strateško partnerstvo z zvezo Nato močno nadgraditi, da bo temeljilo na krepitvi politične enotnosti in solidarnosti ter okrepljenem političnem dialogu o vseh vidikih skupnih izzivov in strateško pomembnih vprašanjih, vključno z izzivi, ki so povezani s podnebnimi spremembami in naglo digitalizacijo; spodbuja usklajene in operativne odzive mehanizmov za preprečevanje konfliktov in krizno upravljanje, da bi se zoperstavili skupnim nastajajočim grožnjam na geografskih območjih in področjih skupnega interesa; poudarja, da razvoj zmogljivosti EU krepi tudi evropski steber v okviru zveze Nato in ustrezno prispeva k čezatlantski varnosti; z zaskrbljenostjo opaža globoka in vztrajna obdobja napetosti med državami članicami EU in Turčijo, zaveznico Nata, ki ovirajo sodelovanje med EU in zvezo Nato;
57. čeprav priznava pomen in potencial strateškega partnerstva s Turčijo, obžaluje splošno destabilizacijsko vlogo Turčije na številnih področjih, ki vzbujajo zaskrbljenost EU in sosedskih držav, kar ogroža mir, varnost in stabilnost v regiji; je izredno zaskrbljen zaradi nezakonitih dejavnosti in groženj Turčije z vojaškimi ukrepi zoper države članice EU v vzhodnem Sredozemlju, zlasti zoper Grčijo in Ciper, ter jih odločno obsoja; obžaluje, da Turčija kljub prizadevanjem za umiritev razmer nadaljuje z enostranskimi provokacijami in neupoštevanjem resolucije Varnostnega sveta OZN o embargu na orožje za Libijo v zvezi z operacijo IRINI, s čimer krši mednarodno pravo, med drugim UNCLOS in suverene pravice držav članic EU na tem področju; ponovno poudarja, da EU obsoja podpis dveh memorandumov o soglasju med Turčijo in Libijo o obsežnem varnostnem in vojaškem sodelovanju in razmejitvi pomorskih con, ki sta v nasprotju z

- mednarodnim pravom; ponavlja, da je EU pripravljena uporabiti vse instrumente in možnosti, ki so ji na voljo, vključno s tistimi iz člena 29 PEU in člena 215 PDEU, da bi zaščitila svoje interese in interese držav članic ter ohranila stabilnost v regiji; ugotavlja, da je Turčija vse bolj navzoča na območjih, kjer ima EU ključne varnostne interese in misije SVOP, in poziva Turčijo, naj se vzdrži spodkopavanja interesov in misij EU na teh območjih; ponovno poziva Turčijo, naj se pridruži sankcijam EU proti Rusiji; poziva države članice, naj v celoti spoštujejo Skupno stališče 2008/944/SZVP v zvezi s Turčijo in med drugim dosledno uporabljajo četrto merilo o regionalni stabilnosti;
58. odločno podpira Natovo politiko odprtih vrat; poudarja pomen pristopa Finske in Švedske k zvezi Nato, ki naj bi pripomogel k varnosti EU in zaveznic Nata; pozdravlja, da je večina zaveznic Nata hitro ratificirala protokola o pristopu Finske in Švedske k Natu, ter poziva Turčijo in Madžarsko, naj prav tako zaključita proces ratifikacije brez nadaljnjega odlašanja; poudarja, da je treba obravnavati varnostne in obrambne pomisleke držav članic, ki niso del Nata; poziva EU in Nato, naj okrepi sodelovanje pri podpiranju krepitve zmogljivosti naših partnerjev;
59. meni, da so sinergije in skladnost z izvajanjem strateškega koncepta zveze Nato in strateškega kompasa EU bistvenega pomena, zlasti kar se tiče boja proti ruski agresiji zoper Ukrajino, zoperstavljanja proti ruskemu sotorilcu – Lukašenkovemu režimu v Belorusiji, obravnave izzivov, ki jih prinašajo kitajske prisilne politike, širjenja zlonamernih dezinformacij, pa tudi kibernetске obrambe, hibridnih groženj in podpore strateškim partnerjem;
60. poudarja, da je razvoj skladnih, dopolnilnih in interoperabilnih obrambnih zmogljivosti pomemben za povečanje varnosti evroatlantskega območja v skladu z načelom enotnega nabora sil; poziva EU in zvezo Nato, naj ohranita vodilni tehnološki položaj na področju vojaških zmogljivosti na svetovni ravni; poudarja, da je treba zagotoviti skladnost izločkov med ustreznimi procesi načrtovanja razvoja zmogljivosti EU in zveze Nato; poudarja, da mora EU razviti lastne obrambne zmogljivosti in strateško avtonomijo, da bi okrepila tudi svojo sposobnost, da postane močnejša partnerica svojih zaveznic; poziva države članice EU in Nata, naj svoj vojaški proračun povečajo na vsaj 2 % BDP v skladu s smernicami zveze Nato;
61. pozdravlja sodelovanje ZDA, Kanade in Norveške v projektu PESCO za vojaško mobilnost, ki je bistven za obrambo Evrope in pomemben za povečanje skladnosti med ustreznimi prizadevanji EU in Nata, ki bi olajšala premike vojaških sil; ne glede na to opozarja, da je treba o sodelovanju tretjih držav v posameznih projektih PESCO odločati za vsak primer posebej, kadar je tako sodelovanje v strateškem interesu EU; pozdravlja nedavno prijavo Združenega kraljestva za sodelovanje v projektu PESCO za vojaško mobilnost; opominja države članice, ki sodelujejo v projektih PESCO, da morajo hitro izpolnjevati svoje operativne zaveze in zaveze glede sodelovanja; pozdravlja strukturirani dialog med EU in zvezo Nato o vojaški mobilnosti; pozdravlja akcijski načrt za vojaško mobilnost 2.0, kot sta ga predstavila Komisija ter podpredsednik in visoki predstavnik 10. novembra, in poziva k njegovi hitri izvedbi v sinergiji s projektom PESCO za vojaško mobilnost; poziva k okrepitvi instrumenta za povezovanje Evrope v zvezi s projekti vojaške mobilnosti; poziva države članice, naj poskrbijo za poenostavitev in harmonizacijo postopkov za vojaško mobilnost in skrajšanje rokov za izdajo dovoljenj, da bodo lahko hitreje ukrepale in se učinkoviteje odzivale; poudarja, da je treba z novim

akcijskim načrtom za vojaško mobilnost zagotoviti, da bodo potrebe na področju infrastrukture, odpornosti in logistike ocenjene z vojaškega strateškega vidika; poudarja, da so potrebna dodatna finančna sredstva za to vodilno pobudo za sodelovanje med EU in Natom; poziva EU, naj razmisli o možnosti, da bi povabila Ukrajino, Gruzijo in Republiko Moldavijo k sodelovanju v projektih PESCO, na primer k projektu vojaške mobilnosti;

62. poudarja pomen tesnih odnosov EU z ZDA, ki temeljijo na skupnih vrednotah demokracije, svobode in pravne države; ceni predanost in zavezanost ZDA in sedanje ameriške administracije teritorialni obrambi Evrope, zlasti glede na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini, ki ogroža vso celino; upošteva, da se tudi Združene države srečujejo s izzivi v indijsko-pacifiški regiji pri zoperstavljanju vse bolj vojaški drži Kitajske, in poudarja, da morajo države članice EU okrepiti svoja prizadevanja za izboljšanje evropskih obrambnih zmogljivosti, da bi utrle pot za dolgoročen prenos bremena, s katerim bi EU prevzela večjo odgovornost za lastno obrambo;
63. pozdravlja dialog med EU in ZDA o varnosti in obrambi kot pomemben mejnik v tesnejšem čezatlantskem sodelovanju; spodbuja podpredsednika in visokega predstavnika, naj v tem dialogu posebno pozornost nameni varnosti v vzhodnem in južnem sosedstvu in v razpravo vključi področja, kot so vzajemne varnostne in obrambne pobude, misije in operacije SVOP, razoroževanje in neširjenje orožja, boj proti terorizmu, izboljšanje izmenjave informacij med obveščevalnimi službami, vpliv prelomnih tehnologij, podnebne spremembe, hibridne grožnje, kibernetična obramba, vojaška mobilnost, krizno upravljanje in odnosi s strateškimi konkurenti;
64. ponovno poziva k institucionaliziranemu varnostnemu in obrambnemu sodelovanju z Združenim kraljestvom; spodbuja Združeno kraljestvo, naj resno sodeluje z EU pri reševanju perečih strateških izzivov, tako da zagotovi dopolnjevanje in sinergije ukrepov; spodbuja podpredsednika in visokega predstavnika, naj priložnostno povabi Združeno kraljestvo na neuradna srečanja ministrov na Svetu za zunanje zadeve (in obrambo), da bi izmenjali mnenja o vprašanih skupnega pomena, ob popolni zaščiti avtonomije odločanja EU; opozarja na to, da sta vzporedna projekta za razvoj letalskih bojnih sistemov prihodnosti neučinkovita poraba sredstev, in zato priporoča združitev obeh projektov; pozdravlja podporo Združenega kraljestva Ukrajini;
65. izraža globoko zaskrbljenost zaradi vse večje nestabilnosti našega sosedstva, ki je pogosto posledica namernih dejanj zlonamernih akterjev, ki z različnimi ukrepi slabijo demokratične reforme, da bi na koncu oslabili EU; poudarja, da je varnost EU tesno povezana z varnostjo naših najbližjih sosedov v vzhodnem in južnem sosedstvu EU, pa tudi na Zahodnem Balkanu; poziva k poglobljenemu vojaškemu in varnostnemu sodelovanju s podobno mislečimi državami vzhodnega partnerstva, tudi s krepitvijo varnostne razsežnosti vzhodnega partnerstva, ter k okrepljenim dialogom o varnostni in obrambni politiki, zlasti z Ukrajino, Gruzijo in Moldavijo; poziva k povečanemu sodelovanju na področju varnosti in obrambe s partnerji v južnem sosedstvu; poziva EU, naj v Sredozemlju prevzame pomembno vlogo, saj je postala akterka, ki bi lahko zagotovila stabilnost te regije, tudi v okviru energetske varnosti; poziva k okrepljenemu sodelovanju s partnerskimi državami v Sredozemlju v boju proti ekstremizmu, terorizmu, trgovini z ljudmi in nezakoniti trgovini z orožjem;
66. poziva k okrepitvi sodelovanja med EU in Natom na vzhodnem krilu zavezništva in k

povečanju števila evropskega vojaškega osebja na območju Črnega morja; meni, da je bistveno odkriti in izkoristiti strateški položaj Črnega morja v okviru ruske vojne v Ukrajini ter povečati naložbe v evropske vojaške projekte v regiji, tudi kar zadeva posodobitev in krepitev vojaške industrije in infrastrukture;

67. izraža globoko zaskrbljenost glede naraščajočih napetosti in ponavljajočih se izbruhih sovražnosti med Azerbajdžanom in Armenijo, ki je bila napadena znotraj svojih mednarodno priznanih meja, Rusija pa tam nima stabilizacijske vloge; poziva podpredsednika in visokega predstavnika, naj v celoti sodeluje v prizadevanjih za spoštovanje prekinitve ognja; pozdravlja uvedbo civilne zmogljivosti EU za spremljanje razmer v Armeniji;
68. poudarja, da Rusija še vedno ne spoštuje v celoti sporazuma o premirju med Gruzijo in Rusijo z dne 12. avgusta 2008, pri katerem je posredovala EU; ostro obsoja nezakonito vojaško prisotnost Rusije v gruzijskih regijah Abhazije in Chinvalske regije/Južne Osetije in njihovo zasedbo; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj pripravi temeljito poročilo o kršitvah sporazuma o premirju z dne 12. avgusta 2008, za katerega ima EU kot posrednica sporazuma posebno odgovornost, naj opredeli in jasno sporoči, katerih določb Ruska federacija še vedno ni izpolnila, ter predloži priporočila, ki bi lahko Rusko federacijo spodbudila k izpolnitvi njenih mednarodnih obveznosti, zlasti da bi umaknila svoje vojaške sile z zasedenih gruzijskih ozemelj in omogočila vzpostavitev mednarodnega varnostnega mehanizma na teh ozemljih, ter da bi nadzorni misiji EU (EUMM) omogočila neoviran dostop do celotnega ozemlja Gruzije v skladu z mandatom;
69. poudarja pomen, ki ga ima tesno usklajevanje s stališči SZVP za države kandidatke in potencialne države kandidatke EU; v zvezi z Zahodnim Balkanom opozarja na odnose Srbije z Rusijo in na to, da Srbija ni obsodila neupravičenih in nelegitimnih dejanj Rusije proti Ukrajini, pa tudi na posledice teh odnosov na Zahodnem Balkanu; poziva k močnejši vojaški varnosti, vključno s civilno/vojaško in policijsko/vojaško varnostjo, sodelovanju s podobno mislečimi državami Zahodnega Balkana, zlasti na področjih, kot so odpornost, kibernetika varnost, hibridne grožnje, upravljanje meja, boj proti terorizmu in boj proti dezinformacijam; v zvezi s tem poziva ESZD, naj okrepi vlogo delegacij EU in misij SVOP v tretjih državah, da bi se izboljšala njihova sposobnost odkrivanja in razkrivanja dezinformacijskih kampanj, ki jih organizirajo tuji državni akterji;
70. poziva k tesnejšim odnosom in sodelovanju s partnerji v Latinski Ameriki in na Karibih, da bi dosegli skupne cilje in interese na področju varnosti in obrambe;

Okrepitev nadzora Parlamenta nad skupno varnostno in obrambno politiko

71. poudarja, da bi se moral Parlament bolj aktivno vključevati v proces odločanja o SVOP in obrambnoindustrijski politiki, zlasti kar se tiče izvajanja strateškega kompasa, Evropskega obrambnega sklada, EDIRPA, EDIP in evropskega mirovnega instrumenta ter različnih politik in pobud, ki vplivajo na evropsko obrambo in varnost oziroma so zanj še posebej pomembne; spodbuja predloge Parlamenta, zlasti Pododbora za varnost in obrambo, za nadaljnje ukrepe za izboljšanje njegovega učinka na skupno varnostno in obrambno politiko, in za zagotavljanje učinkovitosti, skladnosti, demokratične odgovornosti in ustreznega parlamentarnega nadzora pobud EU na področju obrambe in varnosti z:

- vključitvijo Pododbora za varnost in obrambo kot odbora, ki soodloča v postopku odločanja v skladu s členom 58 Poslovnika Evropskega parlamenta, pri vseh zakonodajnih dosjehih z znatnimi in pomembnimi posledicami za varnost in obrambo;
- uporabo vmesnega pregleda evropskega obrambnega sklada in prihodnjih pogajanj o instrumentu EDIRPA, da bi se za delovne programe glavnih programov obrambne industrije izvajale ustrezne in smiselne pravice parlamentarnega nadzora na podlagi delegiranih aktov;
- ustanovitvijo polnopravnega obrambnega sveta;
- ustanovitvijo Odbora za varnost in obrambo v polni sestavi;
- krepitev sodelovanja med parlamentarnimi odbori, v katerih se razpravlja o varnostnih in obrambnih zadevah;
- pojasnitvijo pravice Parlamenta do informacij in dostopa do njih v skladu s členom 36 PEU;
- krepitev medparlamentarnega dialoga in sodelovanja z nacionalnimi parlamenti na področju evropske varnosti in obrambe, tudi prek medparlamentarne konference o SZVP/SVOP, da bi okrepila odgovornost in nadzor nad varnostno in obrambno politiko;

72. poziva k nadaljnji krepitevi odnosov Parlamenta s parlamentarno skupščino zveze Nato, v okviru katere bi moral Parlament podpreti ustanovitev Natovega centra za odpornost demokracije, katerega cilj bo spremljati in opredeliti izzive za demokracijo, človekove pravice in pravno državo ter olajšati demokracijo in upravno pomoč državam članicam in partnerskim državam;

o

o o

73. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, podpredsedniku Evropske komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, predsednici Komisije in pristojnim komisarjem, generalnemu sekretarju OZN, generalnemu sekretarju zveze Nato, predsedniku parlamentarne skupščine zveze Nato, agencijam EU za varnost in obrambo ter vladam in parlamentom držav članic.

MANJŠINSKO STALIŠČE

o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2022 (2022/2050(INI))

v skladu s členom 55(4) Poslovnika,
ki so ga vložili poslanci THE LEFT Clare Daly, Özlem Demirel in Mick Wallace

Vse intenzivnejša militarizacija EU poleg poskusov, da bi dosegli geopolitični vpliv, prispeva k sistematičnemu slabšanju evropske varnosti in dramatičnemu stopnjevanju tekme med imperialističnimi silami. Na rusko nezakonito invazijo v Ukrajino bi bilo treba odgovoriti s pravočasnim preobratom in razmislekom, to poročilo pa jo izkorišča za utrditev zgrešene politike in zahteva še večjo militarizacijo, oboroževanje in zavezanost nevarnemu zaostrovanju.

Med drugim poziva k preoblikovanju skupne varnostne in obrambne politike v obrambno unijo; tesnejšim odnosom med EU in zvezo NATO; povečanju odhodkov za obrambo na najmanj 2 % BDP in povečanju proračuna za nakup streliva in orožja prek evropskega mirovnega instrumenta; dobavi še več težkega orožja Ukrajini; operacionalizaciji klavzule o vzajemni obrambi iz člena 42(7) PEU, s čimer bi EU postala vojaško zavezništvo; odstopanju od načela soglasja pri odločanju o skupni varnostni in obrambni politiki ter k odločnejšim zavezam neuspešnim in destruktivnim misijam EU v Afriki.

Militarizem in vojna nista in nikoli ne bosta rešitev. Zahtevamo, da se v Evropi vzpostavi sistem kolektivne varnosti, v katerem ne bo ne starih ne novih nasprotij in bo enako spoštovana suverenost in neodvisnost vseh držav, hkrati pa se začnejo nova politična in diplomatska prizadevanja za končanje vojne v Ukrajini, da bo mir v Evropi dosežen z reševanjem konfliktov, gradnjo zaupanja, nadzorom nad orožjem in razoroževanjem.

10.11.2022

MNENJE ODBORA ZA USTAVNE ZADEVE

za Odbor za zunanje zadeve

o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo 2022
(2022/2050(INI))

Pripravljavec mnenja: Victor Negrescu

POBUDE

Odbor za ustavne zadeve poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju sklepov Konference o prihodnosti Evrope z dne 9. maja 2022, zlasti predlogov št. 21, 23 in 24,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2022 o pozivu k sklicu konvencije za revizijo temeljnih pogodb¹,
- A. ker nezakonita ruska vojaška agresija proti Ukrajini zaznamuje začetek nove geopolitične dobe za Evropsko unijo in pomeni, da je treba ponovno celovito oceniti varnostne in obrambne politike s spremembo paradigme;
- B. ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti varovanju zunanjih meja EU; ker bi bilo treba poudariti bistveno vlogo schengenskega območja pri zagotavljanju zaščite meja in mejnega nadzora; ker so države, ki so najbližje vojni v Ukrajini, pokazale, da v celoti izvajajo schengenski pravni red in tako prispevajo k varovanju zunanjih meja EU;
- C. ker bi bilo treba posebno pozornost nameniti varovanju in varnosti evropskih državljanov, pa tudi zaščiti in stabilnosti zunanjih meja EU;
- D. ker je potrebno okrepljeno sodelovanje med EU in Natom, ki je njen najpomembnejši zaveznik in ga bosta še okrepili Švedska in Finska;
- E. ker je potrebno tudi tesnejše sodelovanje in usklajevanje z Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE);
- F. ker bi bilo treba predvideti sodelovanje z Združenim kraljestvom in drugimi podobno mislečimi demokracijami ter po možnosti z Evropsko politično skupnostjo, tudi na področju varnosti in obrambe;
- G. ker bi bilo treba ustanoviti stalne večnacionalne enote EU in jih uporabljati za samoobrambo in za namene, določene v pogodbah;
1. ponovno poziva, naj se ustanovi stalni svet obrambnih ministrov EU z zelo širokimi pristojnostmi, vključno s tradicionalnimi zadevami skupne varnostne in obrambne politike (SVOP), pa tudi sistematičnim bojem proti tujemu vmešavanju, širjenjem manipulativnih dezinformacij in drugimi hibridnimi grožnjami, ki mu predseduje podpredsednik Komisije/visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko;
2. poudarja, da so se varnostne razmere v Evropi po neupravičeni in nezakoniti vojni Rusije proti Ukrajini občutno poslabšale; poudarja, da ruska vojna proti Ukrajini močno vpliva na sosednje države EU ter da ima verižne učinke po vsej celini; poudarja, da mora EU okrepiti svoje obrambne zmogljivosti in pokazati večjo pripravljenost za odločno ukrepanje v primeru napada na evropske vrednote in varnost; pozdravlja

---

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0244.

- izjemen in enoten odziv EU na rusko vojno proti Ukrajini, ki vključuje tudi zagotavljanje vojaške opreme prek evropskega mirovnega instrumenta; ohranja zavezo, da bo podpiral Ukrajino pri obrambi njene ozemeljske celovitosti in suverenosti; poziva EU, naj nadaljuje svoja prizadevanja in Ukrajini zagotovi vso potrebno finančno, humanitarno in vojaško pomoč;
3. poziva države članice, naj uporabijo člen 31(2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ki Svetu omogoča sprejemanje nekaterih odločitev (na primer o človekovih pravicah, sankcijah ali začetku pogajanj) s kvalificirano večino v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP); poziva države članice, naj nemudoma v celoti izkoristijo *premostitveno* klavzulo iz člena 31(3) PEU; priporoča, naj se ob reviziji pogodb soodločanje razširi na zadeve skupne varnostne in obrambne politike;
  4. podpira vzpostavitev prave vojaške in obrambne unije, ki bo dopolnjevala Nato; meni, da bi bilo treba hitro okrepiti operativne zmogljivosti, potrebne za zagotavljanje učinkovitosti klavzule o medsebojni pomoči iz člena 42(7) PEU; poudarja, da bi lahko s spremembo Pogodbe opredelili teroristične napade, hibridne napade, dezinformacijske kampanje in gospodarsko prisilo tretjih držav kot pogoje za uporabo člena 42(7) PEU; poziva, naj se pojasni, ali se člen 42(7) PEU uporablja samodejno; meni, da je treba razviti strategijo solidarnostne politike in ukrepe za operativno izvajanje klavzule o vzajemni obrambi; poziva k pojasnitvi področja uporabe člena 42(7) PEU in povezav tega člena s členom 5 Severnoatlantske pogodbe;
  5. spodbuja razvoj mehanizmov za pomorsko varnostno in obrambno sodelovanje na območju Črnega morja glede na njegovo strateško vlogo v regionalni varnostni strukturi;
  6. ponovno poudarja pomen krepitve obrambnega sodelovanja in skupnega ocenjevanja groženj na ravni EU, pri čemer se je treba opirati na cilje iz strateškega kompasa;
  7. meni, da bi bilo treba vzpostaviti mehanizem Unije, ki bi vsem državam članicam omogočal, da izkoristijo inovacije na področju obrambe in najsodobnejšo obrambno tehnologijo; v zvezi s tem poziva k večjemu združevanju sredstev za raziskave in tehnologijo na področju obrambe, kar bi lahko privedlo do razvoja skupnih shem javnih naročil;
  8. obžaluje, da sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom še ni bil razširjen na SVOP; ponavlja, da morata EU in Združeno kraljestvo skleniti sporazum o zunanjepolitičnem in varnostnem sodelovanju, da bi se lahko bolje spoprijemala s skupnimi evropskimi in svetovnimi varnostnimi izzivi;
  9. poziva k racionalizaciji institucij EU in razjasnitvi vlog predsednika Evropskega sveta, podpredsednika/visokega predstavnika in predsednice Komisije;
  10. ponavlja, da mora imeti Parlament vidnejšo vlogo pri oblikovanju, demokratičnem nadzoru, usmerjanju in ocenjevanju SVOP; v zvezi s tem poziva podpredsednika/visokega predstavnika, naj v celoti spoštuje pravico Parlamenta do obveščenosti v skladu s členom 36 PEU;
  11. priporoča ustanovitev polnopravnega odbora za varnost in obrambo; v zvezi s tem

poudarja, da je Komisija nedavno ustanovila Generalni direktorat za obrambno industrijo in vesolje (DEFIS).

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	8.11.2022
Izid končnega glasovanja	+: 17 -: 4 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Pablo Arias Echeverría, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Leszek Miller, Iuliu Winkler

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU,
ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

17	+
PPE	Pablo Arias Echeverría, Salvatore De Meo, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Brice Hortefeux, Paulo Rangel, Iuliu Winkler
RENEW	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Cyrus Engerer, Leszek Miller, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa

4	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari
THE LEFT	Helmut Scholz

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

8.11.2022

MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV

za Odbor za zunanje zadeve

o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo 2022
(2022/2050(INI))

Pripravljalnica mnenja: Susana Solís Pérez

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker konflikti ženske prizadenejo nesorazmerno bolj, zlasti spolno nasilje, posilstvo kot orožje v vojni, razseljevanje, trgovina z ljudmi¹ ter dolgoročne socialne in ekonomske posledice; ker so se posledice konfliktov za ženske med drugim jasno pokazale med neupravičeno rusko invazijo v Ukrajino in talibanskim prevzemom Afganistana; ker spolno nasilje vse bolj postaja del širše strategije konfliktov in vojne taktike; ker bi morala EU podpreti prizadevanja, da se konča nekaznovanje storilcev nasilja na podlagi spola; ker trenutni konflikti povečujejo neenakost spolov, revščino, podnebne motnje in druge oblike neenakosti;
- B. ker konflikti, posledične izredne humanitarne razmere in prisilno razseljevanje prispevajo k nasilju na podlagi spola in poglobljajo izzive, povezane s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, kar vodi k nepopolnim informacijam in storitvam reproduktivnega zdravja, vključno s porodniško, predporodno in poporodno oskrbo, sodobnimi kontracepcijskimi sredstvi, tudi nujno kontracepcijo, ter varnim splavom in oskrbo po splavu; ker bi moral pristop, ki upošteva značilnosti spolov, izboljšati gospodarsko, socialno in zdravstveno varnost;
- C. ker je enakost spolov pot do trajnega miru, preprečevanja konfliktov in družbene obnove po konfliktih; ker je bistveno, da se prevladujoči diskurz o viktimizaciji nadomesti z udeležbo žensk kot nosilk sprememb v mirovnem in varnostnem procesu; ker je enakost spolov povezana z napredkom svetovne varnosti, demokracije in trajnega miru; ker je sodelovanje žensk v mirovnih in vojaških operacijah pomembno za njihov uspeh, saj izboljšuje njihov doseg, razumevanje misije na terenu, zbiranje obveščevalnih podatkov, situacijsko zavedanje in poročanje o spolnem nasilju²; ker je treba to ključno

---

¹ Resolucija varnostnega sveta OZN 1325 (2000) z dne 31. oktobra 2000, na voljo na: https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/SC_ResolutionWomenPeaceSecurity_SRES1325%282000%29%28english_0.pdf

² Nagel, R. U., Fin, K., in Maenza, J., *Gendered Impacts on Operational Effectiveness of UN Peace Operations*,

in pomembno vlogo odločno spodbujati in krepiti, da bi dosegli trdne in odporne vojaške zmogljivosti;

- D. ker izvedbeni del akcijskega načrta za enakost spolov III predvideva večjo udeležbo žensk v misijah in operacijah skupne varnostne in obrambne politike; ker ženske predstavljajo 24 % udeležencev v civilnih misijah te politike, vendar le 5 % v vojaških misijah in 6 % v vojaških operacijah³;
- E. ker vključevanje vidika spola v varnostno in obrambno politiko EU pomeni tudi priznanje, da imajo svetovni pojavi, kot so podnebne spremembe, migracije, trgovina in pandemija covid-19, posebne razsežnosti in učinke, povezane s spolom, ter odločitev za boj proti njim; ker na vse to vplivajo tudi večplastne in presečne oblike diskriminacije; ker bi se bilo treba osredotočiti na izkušnje in potrebe žensk in skupin, ki se soočajo z večplastnimi in presečnimi oblikami diskriminacije, ter priznati bistven prispevek žensk kot akterk in nosilk odločanja na vseh ravneh in širše v mirovni procesih;
- F. ker je enakost spolov pogoj za demokracijo, svobodo, človekove pravice, trajnostni razvoj in uspešno obvladovanje posledic podnebnih sprememb ter s tem za mir in varnost; ker v številnih delih sveta človekove pravice žensk in deklet niso zagotovljene; ker se organizacije za pravice žensk in deklet soočajo z vse večjimi izzivi v vse manjšem prostoru za civilno družbo in bi jih bilo treba vključiti v usklajevanje in odločanje na področju miru in varnosti;
- 1. poudarja, da neupravičena ruska invazija na Ukrajino in talibanski prevzem oblasti v Afganistanu poleg drugih konfliktov jasno kažeta, da morajo biti enakost spolov in pravice žensk osrednji element varnostnih in obrambnih ukrepov, vključno s preprečevanjem spolnega nasilja in posilstev kot orožja v vojni, zagovarjanjem spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter izkoreninjenjem trgovine z ljudmi; ostro obsoja vojne zločine proti civilnemu prebivalstvu, vključno s spolnim nasiljem kot orožjem v vojni;
- 2. spominja, da je enakost spolov temeljna vrednota in ključni cilj EU; poziva k hitrejšemu izvajanju resolucij varnostnega sveta OZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti ter št. 2250 o mladih, miru in varnosti v skladu z zavezami iz strateškega kompasa; poziva tudi k celovitemu in ustreznemu izvajanju smernic EU za osebe LGBTIQ+ v vseh misijah skupne varnostne in obrambne politike; poudarja, da je uresničevanje politične zaveze iz strateškega pristopa EU k vprašanju žensk, miru in varnosti ter akcijskega načrta EU o ženskah, miru in varnosti še vedno izziv; obžaluje, da ni dovolj namenskega proračuna za izvajanje akcijskih načrtov in da številni uslužbenci EU niso vključili žensk, miru in varnosti v svoje delo;

The Georgetown Institute for Women, Peace and Security, maj 2021, na voljo na:

<https://giwps.georgetown.edu/wp-content/uploads/2021/05/Gendered-Impacts-on-Operational-Effectiveness-of-UN-Peace-Operations.pdf>

³ Delovni dokument Evropske službe za zunanje delovanje z dne 30. marca 2022 z naslovom „Report on the follow-up baseline Study on integrating Human Rights and Gender Equality into the European Union’s Common Security and Defence Policy“ (Poročilo o izhodiščni študiji o nadaljnjem spremljanju vključevanja človekovih pravic in enakosti spolov v skupno varnostno in obrambno politiko Evropske unije), na voljo na:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9198-2022-INIT/en/pdf>

3. poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in države članice, naj si prizadevajo za feministično zunanjo in varnostno politiko, da bi zagotovili učinkovito vključevanje načela enakosti spolov in upoštevanje presečnega vidika v vseh misijah skupne varnostne in obrambne politike ter s tem povečali verodostojnost EU kot vodilne na področju enakosti spolov po vsem svetu; poudarja, da je treba zaščititi pravice deklet in žensk z njihovo polno in smiselno udeležbo v različnih fazah konflikta; opozarja, kako pomembno je izvajati analize glede na spol in upoštevati vidik spola v vseh fazah misij skupne varnostne in obrambne politike, in sicer s pravočasnim posvetovanjem s strokovnjaki in svetovalci za enakost spolov;
4. poudarja, da enakosti spolov ni mogoče doseči brez vodstva, ki se zaveda tega vprašanja; v zvezi s tem poziva k obveznemu usposabljanju o enakosti spolov za vse srednje in višje vodstvene delavce ESZD ter vodje/poveljnike misij in operacij skupne varnostne in obrambne politike, pa tudi k omembi enakosti spolov v opisih njihovih delovnih mest in njihovih ocenah;
5. izrecno poziva, naj naslednji pakt o civilnih vidikih skupne varnostne in obrambne politike vsebuje okrepljeno zavezo št. 16 z določitvijo jasnih, ambicioznih in merljivih ciljev, da bi zagotovili posebne svetovalce za enakost spolov, večjo zastopanost žensk med mednarodnimi strokovnjaki na vseh ravneh misij ter raznolikost in uravnoteženo zastopanost spolov v skladu s strategijo in akcijskim načrtom za večjo udeležbo žensk v civilnih misijah skupne varnostne in obrambne politike v obdobju 2021–2024⁴, zlasti na vodilnih položajih, saj so med vodji misij samo tri ženske, poveljnic vojaških misij pa sploh ni; poziva k določitvi primerljivih ciljev pri načrtovanju vojaških misij in operacij;
6. poziva države članice, naj pri imenovanju kandidatov za misije skupne varnostne in obrambne politike upoštevajo uravnoteženo zastopanost spolov na vseh ravneh in v vseh vlogah, vključno z vodstveno in vojaško; ugotavlja, da je enakost spolov v obrambnih silah držav članic pogoj za enakost spolov v misijah skupne varnostne in obrambne politike; poziva k preglednim in pravičnim izbirnim postopkom za te misije, tako da bi bil v primeru enako kvalificiranih kandidatov za isto delovno mesto izbran kandidat tistega spola, ki je slabše zastopan; pozdravlja delo grozda za dobro prakso za države članice pri predlaganju kandidatov za misije skupne varnostne in obrambne politike in pričakuje, da bodo njegove ugotovitve posredovane vsem državam članicam; poudarja, da udeležba žensk v misijah skupne varnostne in obrambne politike prispeva k učinkovitosti misije in je gonilo verodostojnosti EU kot zagovornice enakih pravic žensk in moških po vsem svetu;
7. poziva Komisijo in države članice, naj se zavzemajo za odpravo spolnih stereotipov, ki prispevajo k neenaki zastopanosti žensk v varnostnem in obrambnem sektorju; poudarja, da je treba mlada dekleta spodbujati k študiju teh predmetov, da bi lahko nadaljevale poklicno pot na tem področju; spodbuja države članice, naj zmanjšajo poklicne ovire za ženske v obrambnih silah in zmanjšajo osip žensk v vojaških misijah

---

4

<https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/Strategy%20and%20Action%20Plan%20to%20Enhance%20Women%20Participation%20in%20Civ-CSDP%20missions.pdf>

za gradnjo in ohranjanje miru;

8. pozdravlja delo svetovalke ESZD za enakost spolov in raznolikost ter njen prispevek k večji koheziji in prepoznavnosti zunanjega delovanja EU na področju enakosti spolov, opolnomočenja žensk ter žensk, miru in varnosti; poziva k povečanju proračuna in razširitvi njene ekipe; obžaluje, da je v operativnem štabu civilnih misij že od leta 2018 zaposlen strokovnjak za enakost spolov s polnim delovnim časom, za vojaške misije pa te funkcije sploh ni; zato poziva, naj se to delovno mesto čim prej odpre; poudarja pomembno delo svetovalcev za enakost spolov v misijah skupne varnostne in obrambne politike; obžaluje, da so delovna mesta svetovalca za enakost spolov v več vojaških misijah daljša obdobja nezasedena, in poziva, naj se zapolnijo; priznava, da ima mreža kontaktnih točk za enakost spolov pomembno vlogo pri misijah, in pričakuje njen nadaljnji razvoj in usposabljanje; spodbuja strukturirano izmenjavo dobre prakse, zlasti med civilnimi in vojaškimi misijami, da bi se pobude za enakost spolov, ki se trenutno izvajajo v civilnih misijah, lahko uporabile tudi v vojaških; poziva, naj svetovalec za enakost spolov dobi večjo vlogo, da bi pristop enakosti spolov vključili v vse programe in politike;
9. obžaluje vsakršno spolno nasilje, ki bi ga izvajali člani misij skupne varnostne in obrambne politike in uslužbenci lokalnih organov, ki se usposabljaajo v teh misijah; poziva, naj se dopolnjeni splošni standardi vedenja za misije in operacije skupne varnostne in obrambne politike izvajajo v celoti in vodijo k celovitemu pristopu ničelne tolerance do spolnega nadlegovanja, nadlegovanja na podlagi spola in spolnega izkoriščanja v vseh misijah skupne varnostne in obrambne politike; vztraja, da je treba z neodvisnim nadzorom zagotoviti, da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja, da bodo lahko žrtve računale na popolno anonimnost in zaščito ob prijavi ter da bodo imele možnost pravnega varstva; poziva ESZD in države članice, naj poskrbijo za zaščito pred nasiljem na podlagi spola, spolnim izkoriščanjem in trgovino z ljudmi z obveznim usposabljanjem za vse člane misij in podizvajalce; poziva, naj se vsem žrtvam ponudi specializirana podpora, med drugim svetovanje in psihološka pomoč;
10. poziva, da se namenijo posebna sredstva za ukrepe za enakost spolov v skupni varnostni in obrambni politiki in evropskem mirovnem instrumentu in da se v proračunu EU ustvari nova vrstica, iz katere se bodo financirali svetovalci za enakost spolov v vseh misijah skupne varnostne in obrambne politike in rast mreže kontaktnih točk za enakost spolov; poziva ESZD, naj pri pripravi proračuna strukturirano upošteva vidik spola, da bo lahko natančno spremljala vse odhodke, povezane s spolom, tudi pri skupni varnostni in obrambni politiki, izvajala predhodne in naknadne ocene učinka na enakost spolov za različne programe, ki jih financira EU, ter o tem poročala Parlamentu;
11. glede na vse pogostejše hibridne grožnje in poudarek na kibernetičnih zmogljivostih skupne varnostne in obrambne politike opozarja, kako pomembni so ukrepi za kibernetično varnost pri spremljanju in preprečevanju trgovine z ženskami v konfliktih, saj ima tehnologija velik vpliv na trgovino z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja; opozarja, da so ženske premalo zastopane na področju kibernetične varnosti v Evropi, in poziva k posebni pobudi za uravnoteženo zastopanje spolov v kibernetičnih zmogljivostih in specializiranih sektorjih skupne varnostne in obrambne politike;
12. poziva k sodelovanju med misijami skupne varnostne in obrambne politike in

Evropskim inštitutom za enakost spolov, zlasti pri razvoju vključevanja načela enakosti spolov, in k dodelitvi ustreznih sredstev za to delo; poziva k podpori za raziskave o vidikih enakosti spolov v varnostni in obrambni politiki, ki jih izvajajo strokovnjakinje in raziskovalke.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	25.10.2022
Izid končnega glasovanja	+: 27 -: 3 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Viliija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Andželika Anna Mozdżanowska, Johan Nissinen, Maria Noichl, Pina Picierno, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Sylwia Spurek, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi)
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Lena Dūpont, Pierrette Herzberger-Fofana, Aušra Maldeikienė, Kira Marie Peter-Hansen, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

27	+
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Frances Fitzgerald, Aušra Maldeikienė, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi)
RENEW	Martin Hojsík, Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Radka Maxová, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
THE LEFT	Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Jakop G. Dalunde, Pierrette Herzberger-Fofana, Kira Marie Peter-Hansen, Sylwia Spurek

3	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson

1	0
ID	Simona Baldassarre

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	30.11.2022
Izid končnega glasovanja	+: 48 -: 5 0: 4
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Jorgos Jeorjiu (Giorgos Georgiou), Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Attila Ara-Kovács, Lukas Furlas (Loucas Fourlas), Christophe Grudler, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Katrin Langensiepen, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Paulo Rangel, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace
Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju	Clare Daly, Margarita de la Pisa Carrión, Nicolaus Fest, Gilles Lebreton, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Luisa Regimenti

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

48	+
ID	Susanna Ceccardi
PPE	Aleksander Aleksandrov Jordanov (Alexander Alexandrov Yordanov), Traian Băsescu, Lukas Furlas (Loucas Fourlas), Sunčana Glavak, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Paulo Rangel, Luisa Regimenti, Radosław Sikorski, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima
RENEW	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Nathalie Loiseau, Javier Nart, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Attila Ara-Kovács, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Pedro Marques, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ID	Nicolaus Fest, Gilles Lebreton
THE LEFT	Clare Daly, Jorgos Jeorjiu (Giorgos Georgiou), Mick Wallace

4	0
ECR	Anna Fotyga, Margarita de la Pisa Carrión, Jacek Saryusz-Wolski
NI	Fabio Massimo Castaldo

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani